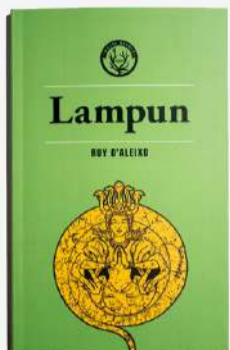

MALARRASSA

El periòdic independent i de distribució gratuïta de Terrassa

Ruy d'Aleixo

Ressenya de la rondalla oriental Lampun, per Jordi Sellàres

PÀGINA 15

Espai CET

Propostes del Centre Excursionista: temps de bolets i activitats de setembre

PÀGINA 13

Jaume Valls

50 anys a Terrassa del moviment cultural Rialles

PÀGINA 10

Més que sequera, hi ha un excés de consum d'aigua

PÀG.6

→ Segons Ecologistes en Acció, el 85% del consum va a parar al regadiu

→ Nou escolar escolar 22-23

Queixes per la jornada intensiva al setembre

PÀG.4

PV

→ La Síndica de Greuges Isabel Marquès afronta els darrers mesos en el càrrec

“Aquí no es pot dir ‘no és competència meva’, sempre he atès tothom”

PÀG. 5

No es inevitable

Un alegato por futuros digitales alternativos de Ricard Ruiz de Querol
Presentació a càrrec de Pep Valenzuela i del mateix autor

Dimarts 20 de setembre a les 19:00h
Amics de les Arts i Joventuts Musicals
Sant Pere, 46, 1a planta - Terrassa

Amics de les Arts i Joventuts Musicals
Grup de Literatura

Alternativas económicas

> Ecologistes en acció: el 85% del consum total d'aigua és pel regadiu

Més que sequera, el que hi ha és un excés de consum

Ecologistes en Acció incideix que el problema de sequera es deriva d'una mala gestió i consum excessiu d'aigua, orientat a regadiu, i no tant a la manca de pluges. A Catalunya, agricultura i ramaderia industrial són els responsables principals de la contaminació difosa per nitrats.

L'organització ecologista reitera la seva petició al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic (MITECO) perquè redueixi substancialment el reg a la major part del país, i no el torni a pujar fins que el nivell dels embassaments se situï de nou dins de la mitjana dels darrers anys.

Restringir l'aigua a la població, mentre es gasta de manera massiva per a una activitat econòmica privada com el regadiu, és inacceptable.

Si bé a la tardor de 2021 va ploure un 17% per sota de la mitjana i l'hivern va ser sec, també és cert que durant la primavera de 2022 va ploure un 12% per sobre de la mitjana. Per tant, Ecologistes en Acció considera que no és que estiguem davant d'un escenari de sequera important, encara que els embassaments es trobin ni més ni menys que 20 punts percentuals per sota de la mitjana dels darrers 10 anys per a aquesta mateixa data.

Més que a la manca de pluges, aquesta situació es deu a un excés

de consum, generat pel regadiu, la superfície del qual no para de créixer. De fet, suposa actualment entre el 85% i el 93% del consum total d'aigua al nostre país, depenent de si es comptabilitzen els retorns.

Aquestes dades, a més, no contemplen el regadiu il·legal, que sempre s'ha estimat entre un 5% i un 10%, però que en algunes zones estudiades recentment s'ha vist que puja fins al 30%. Una producció agrícola dedicada en gran part a l'exportació. Ecologistes en Acció assenyalava que el foment irresponsable del regadiu per part del Ministeri d'Agricultura i algunes comunitats autònomes està disparant el consum net d'aigua del regadiu. Encara més, amb algunes declaracions públiques d'alguns dels seus representants s'està fins i tot afavorint la proliferació del regadiu il·legal.

El regadiu no para de créixer

A Catalunya, el foment de l'agricultura i especialment de la ramaderia industrial —és la segona Comunitat Autònoma amb més cabanya porcina, després d'Aragó— són els responsables principals de la contaminació difosa per nitrats.

“Ja es rega tot l'any. Actualment, a Espanya, l'aigua es deriva al regadiu tan aviat com arriba als embassaments, que cada vegada funcionen menys com a magatzems d'aigua i més com a estacions de transferència d'aquest recurs”, declara Santiago Martín Barajas, portaveu de l'organització ecologista.

N'és una prova en comparar el nivell dels embassaments situats

a la Comunitat de Madrid amb els de la resta de l'Estat. A Madrid, els embassaments es troben al 63%, ni més ni menys que 23 punts percentuals per sobre de la mitjana dels embassaments del conjunt del país. Això és degut a que aquests embassaments, operats pel Canal d'Isabel II, es dediquen gairebé exclusivament a l'abastament urbà, gairebé sense derivar res d'aigua al regadiu. A Andalusia, on la major part de l'aigua es destina al regadiu, es troben de mitjana ara per sota del 30%. A Catalunya, el transvasament del Siurana al pantà de Riu decañyes per satisfer les necessitats de la comunitat de regants ha deixat l'embassament a un 10% de la seva capacitat i nombrosos pobles del Priorat sense aigua de boca que

s'hauràn de nodrir amb camions cisterna.

Ecologistes en Acció considera inacceptable que cada cop hi hagi més pobles amb talls d'aigua al país, privant la ciutadania o dificultant-ne l'accés a l'aigua potable —considerat un dret humà per les Nacions Unides— quan alhora s'està gastant massivament l'aigua a una activitat econòmica privada com és el regadiu.

Alhora, denuncia que, encara que actualment s'estan tramitant els nous plans hidrològics, aquests no inclouen l'adopció de mesures eficaces per evitar que es produïxin situacions descassetat, que tenen l'origen a l'excés de consum, ni mesures d'adaptació al canvi climàtic.

Santiago Martín Barajas con-

clou: “Fa uns quants mesos que ecologistes en Acció sol·licitem al MITECO que restringeixi el volum d'aigua derivat als regadius, almenys fins a assolir uns nivells d'aigua emmagatzemats més propers a la mitjana dels últims anys. Tot i això, el Ministeri ha fet cas omís a les nostres demandes i és, en bona mesura, responsable de la situació en què actualment es troben les nostres conques hidrogràfiques. Una situació que en certa manera està posant en risc el proveïment de cada cop més municipis. Per això, tornem a demanar al MITECO que redueixi substancialment el reg a la major part del país, i no el torni a pujar fins que el nivell dels embassaments se situï de nou dins de la mitjana dels darrers anys”.

L'acord amb la Conselleria no resol els greus problemes de l'Educació: l'escac i mat al futur del país, fins quan?

Pep Valenzuela

El futur del país en situació d'escac i mat. El malestar en l'àmbit de l'educació és un clam (en el desert, tot en fa pensar). Una i mil vegades proclamada, afirmada i defensada per tothom com a dret humà fonamental, a més de ser la més necessària i millor inversió social i econòmica; tanmateix, ni la ciutadania ni els poders i administracions públiques s'ho creuen. Els fets en parlen. El deteriorament i degradació del sistema, malgrat el treball i dedicació de les professionals, és una realitat denunciada cada dia per les organitzacions sindicals de professionals i alumnat, les direccions dels centres i les associacions de famílies.

Famílies i direccions de l'escola pública terrassenca, per posar un exemple ben proper, parlaven d'emergència educativa en un comunicat unitari fet públic a mitjans del juliol passat, al mateix temps que anunciaven la preparació de respostes contundents a partir de setembre.

A la trobada, convocada per la plataforma d'associacions de famílies

d'alumnat locals, la Pepeta, va fer-se palès, el «descontentament i el desconcert general davant la forma en què el Departament d'Educació ha planificat el començament del curs vinent i les dificultats de diàleg per buscar alternatives que possibilitin la plena execució dels projectes pedagògics dels centres».

Això, prou greu, és només el problema específic d'aquests mesos. Què dir de la constatació de la necessitat de dotar les escoles de més recursos, com ara personal docent i també personal tècnic d'integració social, d'educació social, personal tècnic d'educació infantil, vetllador/es i aules d'acollida, i també de reforçar els equips d'atenció psicopedagògica, per atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Demandes aquestes que s'afegeixen a reivindicacions ja històriques (en el pitjor sentit del terme, o sigui, velles i que no troben solució) com ara el compliment de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) per destinar el 6% del PIB català a l'Educació, el ple desplegament del decret de l'escola inclusiva, la gestió pública del temps de migdia (inclòs el servei de menjador) i la seva ple-

na integració en el projecte educatiu dels centres, o la reinversió progressiva a la xarxa pública de la dotació financera dels concerts educatius. Mesures acordades i compromeses que no veuen la llum, marginades sempre per altres «prioritats». Aquí cal novament preguntar-se: què hi ha de més prioritari que l'educació de la població?

Cal recordar encara la dramàtica manca de places per a FP, en general, i específicament per a alguns cicles formatius. Una vegada que l'entenen, deixen milers de joves que volen estudiar al carrer, a les llistes d'espera o els envien a altres ciutats, o els forcen a estudiar opcions segones o terceres.

Això, en un context d'eleuada segregació escolar que dibuixa molt bé el mapa de classes i de l'exclusió social i la desigualtat creixent al país. S'ha desmentat també el greu problema de l'abandonament escolar i la baixada del nivell de qualificacions i qualitat de l'aprenentatge en les diferents assignatures, comparant-ho amb altres països i també en relació amb les puntuacions d'anys enrere aquí mateix.

Tornant al principi, hom es de-

mana: quin és el problema perquè aquesta prioritat social, dret humà fonamental i millor inversió social i econòmica, que hauria de ser la nina dels ulls de tot poder públic, de tota societat, continuï infrafinançada, maltractada, menystinguda (discursos a banda)?

El rescat bancari, de fa només deu anys, va suposar el desemborsament de 101.500 milions d'euros de diners públics. Un rescat que ha concentrat i fet més forta la banca privada i del qual el Banco de España només espera recuperar un 14% (cita elEconomista en una notícia del 2021).

Davant la invasió d'Ucraïna el govern de Madrid compromet un

augment de la despesa militar que suposa doblar el pressupost de l'àrea, passant de l'1,01% al 2% del PIB, uns 13.000 o 15.000 milions d'euros per al 2023.

Per entendre'ns, clarament i sense cap dubte, quan l'Estat, els governs i administracions ho consideren i volen, els recursos hi són. Així les coses, s'hauria de concloure que l'Educació no és la prioritat que diuen? Si!! I quan els poders i administracions públiques no compleixen, cal que la ciutadania alci la veu i exigeixi el respecte als drets, educació i sanitat (un altre clam en el desert!!) pel davant. Com deia la cançó: ¡A la calle, que ya es hora!!

> Cal cuidar aquests espais de confraternitat ciutadana, a on he après moltes coses

Cançó d'estiu a La Cogullada

Domènec Martínez

Arriben i saluden amb un gran somriure. Són poc més de les nou del matí i venen marcant ritme amb malles ajustades i samarretes de totes mides i colors. Sense manies. Són dones, han viscut molta vida i han superat moltes cicatrius. Les més joves també llueixen tatuatges i llargues cabelleres. Actitud positiva com a divisa comuna.

—Hola ja hi som aquí.

No són moltes, però omplen amb la seva presència i alegria l'Equipament socioesportiu de la Cogullada que s'ha mantingut obert aquest estiu calorós. Algunes han quedat al bar de la cantonada o aquí al costat, fent un primer cafè compartit. Altres venen amb els nets o les filles, fins i tot d'altres barris. Han matinat de valent per deixar els maldecaps a casa i la feina enllestida.

—Venga vamos. Quiero ver como movéis esas caderas.

El nostre entrenador, pacient i amb les indicacions oportunes per a cada exercici i cada persona, engega la seva selecció musical, i tot comença a rodar.

—Es importante hacer bien los estiramientos para evitar agujetas. Mañana os quiero en forma.

*Baby, no me llame'
Que yo estoy ocupá' olvidando tus male'
Ya decidí que esta noche se sale
Con todas mis motomami con todas mis yale'*

Tres sessions de dotze o tres de quinze, segons les dificultats i estat d'ànim. Avui em deu haver trobat tou, les calor de la nit i els insomnis del mes d'agost, entre xàfec i xàfec.

— Así no te lo he enseñado —m'indica canyero el Cristo. Correccions oportunes.

Després seguiran les sessions de bíceps, tríceps, esquena i altres exercicis. La majoria d'elles em superen en força física i amb agilitat, amb escreix. Jo soc ara el més gran. Coses de la vida.

*Y ando despechá
Que Dios me libre de volver a tu lao*

Començo a suar la samarreta i aprofito per anar a fer un glop d'aigua de la cantimplora, i de pas contemplo els esportistes que entrenen fort i volen fer marques. Aixequen molt pes i porten equipament professional. Són homes, pocs, seriosos, concentrats en si mateixos.

Avui he après una paraula nova, les mancuernes, uns pesos hexagonals que serveixen per a moltes coses, també per enfortir els femorals i fer altres rutines musculars.

—Acero pa' los barcos, venga, venga, esos bíceps, diu l'entrenador que ens mima.

A l'home dels cabells blancs li comencen a tensar els bessons. Encara falta el pitjor, els abdominals.

*Mira qué fácil te lo voy a decir
A, B, C, one, two, three
Mira qué fácil te lo voy a decir
Que esta motomami ya no está pa' ti*

Les dones sàvies, mares i àvies coratge, han acabat els seus exercicis. Recullen els seus estris i es desitgen una bona jornada. Han gaudit del seu temps propi, concentrades en allò que feien. Transmeten saviesa i harmonia. Encara que la professó vagi per dins, com diuen algunes. "El temps que hi soc aquí m'oblido dels mals rotllos de casa i del món".

■ L'espai socio-esportiu al barri de la Cogullada

Cultiven la salut, física i mental — un estalvi per a la societat i la seguretat social —, cuiden criatures, grans i petites, parelles i o el que sigui, i saben transmetre optimisme per afrontar una tardor i un hivern que s'albira complicat.

Ho saben tot sobre la gratuïtat i les rebaixes del transport a partir de l'1 de setembre. "Jo ja tinc els meus títols multiviatge". Feina feta.

L'home dels cabells blancs, més lent en la seva recuperació — també física i mental —, recorda aquells dies de germanor i voluntariat veïnal, quan van pintar aquesta nau, aquell estiu de 1981, una manera de reivindicar aquest espai pel barri per part de l'Associació de Veïns de La Cogullada. El pretext va ser celebrar el Centenari de Picasso, exhibint un gran mural reproduint el Gerinika. L'alcalde va venir a la seva inauguració i Floreal Soriguera va fer una presentació de l'obra, un clam contra totes les guerres.

*M'ha agradat
recordar-ho
ara, tancant
aquest mes
d'agost. Han
passat 41 anys.
I he descobert
que al barri
continuen
passant coses*

M'ha agradat recordar-ho ara, tancant aquest mes d'agost, molt especial. Han passat 41 anys. I he descobert que al barri continuen passant coses. Les

cites amb la Rosalía de cada inici de jornada i altres reptoris també ben suggerents. Caldrà cuidar aquests espais de confraternitat ciutadana, a on he après moltes coses. Transmissió de coneixements i afabilitat davant les incerteses, la nova música, i altres remeis contra els mals auguris i els cors trencats. Com aquesta banda musical d'una tal Becky G, Anitta — La Loto, que acompanya la sessió.

*Tamo' armando un alboroto
Aquí somo' puro corazones roto'
Lo que diga la gente me importa poco
Esta noche parece que pecamo'
Mañana nos confesamo'*

Definitivament. "Contra el optimismo no hay vacunas", afirma el nostre estimat i enyorat Mario Benedetti.

La CONFAVC recolza la ILP per la Regularització JA per a donar drets a mig milió de persones migrants

Confavc

Amb l'horitzó que prop de mig milió de persones migrants — de les quals 1 de cada 3 són menors d'edat — aconseguint així un permís de residència i de treball que milloraria significativament les seves vides i la de les seves famílies, i per tant, la seva qualitat de vida, la CONFAVC dona suport a la campanya de recollida de signatures per la Iniciativa Legislativa Popular Regularització JA; una realitat que ja estan fent algunes entitats veïnals.

Aquesta proposta de llei s'emmarca en la legislació nacional i s'inspira en els pactes i tractats internacionals de què forma part Espanya i s'empara entre altres disposicions, a l'article 31.3 de la Llei Orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats

dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei Orgànica 8/2000, que determina que: "L'Administració podrà concedir una autorització de residència temporal per situació d'arrelament, així com per raons humanitàries, de col·laboració amb la Justícia o altres circumstàncies excepcionals que es determinin reglamentàriament".

Moltes entitats de l'estat espanyol — entre elles moltes entitats veïnals — s'han adherit a la campanya recollint signatures de majors d'edat amb DNI espanyol. Tal com determina el marc legal, en calen més de mig milió perquè el 23 de setembre vinent aquesta Iniciativa Legislativa Popular (ILP) pugui entrar al debat parlamentari al Congrés de Diputats de Madrid.

El fet que més de 500.000

persones es trobin en situació administrativa irregular al territori de l'estat espanyol, provoca unes condicions indignes de vida d'aquestes persones i de les seves famílies, patint en molts casos condicions infrahumanes d'accés al treball, a l'habitatge, a l'educació dels seus fills i filles, entre altres àmbits de la vida, sumant-se a l'agreuja que moltes vegades, aquestes situacions dures condueixen a aquestes persones en situació irregular a delinquir per a poder sobreviure.

Sumeu-vos a la recollida de signatures!

Si una entitat està interessada a recollir signatures, podeu sol·licitar els fulls de signatures a reguya.wikizens.com i te'ls enviaran a casa a el mateix dia que ho sol·licitis (Correu pot trigar

#RegularitzacióJa
#RegularitzacióJa
#RegularitzacióJa
#RegularitzacióJa

Qui pot recollir signatures?

a lliurar-te-les entre 2 i 10 dies). Igualment, per a sol·licitar l'adhesió a la campanya o fulls per a recollir signatures, us podeu comunicar amb el whatsapp: 671 30 59 19 o si no n'hi ha l'email: marc.osorio.ritter@gmail.com

Recordau que les signatures han de ser als plecets en paper segellats per la Junta Electoral Central. No serveixen còpies o fotocòpies! Per això és indispensable parlar amb les entitats promotores d'aquesta ILP.

Recordau que demanar firmes ho pot fer qualsevol persona, sense importar nacionalitat ni documentació. Però a l'hora de signar NOMÉS ho poden fer les persones majors de 18 anys (o que els compleixin abans del 23/09/2022) de nacionalitat espanyola. A causa del marc legislatiu les persones amb NIE o passaport d'un altre país NO poden signar.

> Comunicat de les AMPA/AFA de les escoles públiques de Terrassa

Queixes per la jornada intensiva de setembre en l'inici del curs escolar

Davant de la situació creada pel Departament d'Educació en aquest final de curs 21-22 i de cara al començament del curs 22-23, en relació amb la **jornada intensiva de setembre**, les AFA que formem part de la Pepeta (Plataforma d'AFA d'Escola Pública de Terrassa) mostrem el nostre descontentament i descontentament amb la manca de previsió i d'organització del Departament i amb l'abandonament de l'escola pública pels següents motius:

Jornada intensiva de setembre

1. És mentida que hi hagués un clam popular cap a la jornada intensiva per part de les famílies i Associació de Famílies de Catalunya (Affac) així ho ha desmentit, igual que fem des de la Pepeta. En tot cas, les reivindicacions de jornada intensiva no se satisfan amb el plantejament del setembre ni les entitats representants de les AFA d'escola pública hem sigut consultades sobre la qüestió.

2. No es resolen els problemes de conciliació de la vida familiar i laboral, ans al contrari, els agreuja i obliga a buscar recursos propis a les famílies (familiars, cangurs, etc.), ja que hi ha dubtes raonables sobre la idoneïtat de la franja 15:30-16:30, i la garantia d'atenció i el benestar de l'alumnat. Això evidencia una nova bretxa social entre qui pot buscar i accedir a aquests recursos i qui no.

3. **La concertada no farà aquesta jornada intensiva i la pública està obligada.** No es lluita contra la segregació escolar, sinó que s'aprofundeix i s'augmenta exponencialment la desigualtat.

Franja 15:30-16:30

4. És un sobrecost pel pressupost públic d'Educació. Que és molt més necessari invertir-lo en altres millores i reivindicacions que s'han demanat anys enrere, deficiències de les quals el Departament és coneixedor i ni arregla ni sembla tenir interès a mig termini. Es pagaran entitats privades per fer un servei públic quan ja tenim pagat el personal propi de les nostres escoles: es diuen mestres.

5. **No existeixen** prou persones al país per ser contractades com a monitors/es de lleure que puguin garantir l'atenció a l'alumnat d'escola pública, però sí que tenim tot el professorat disponible des del 5 de setembre, personal altament qualificat i que gaudeix de la total confiança de les famílies i els alumnes.

6. No s'ha organitzat amb dedicació aquesta hora de tarda i, novament, tot recau sobre les Direccions de les escoles. No hi ha garanties que es pugui satisfer les demandes de personal, tret del fet que aquesta franja és tan decebedora i causa tanta desconfiança entre les famílies que segurament ningú que no faci servir el servei de menjador portarà els seus fills a la tarda. Així el Departament es posarà una medalla d'èxit totalment immerescuda.

7. El sistema d'elecció de les empreses, en el cas de Terrassa, és, a més, opac i coent, ja que l'empresa Serhs està actualment oferint el servei de menjador interinament fins que el jutge no dicti sentència sobre el recurs que ella mateixa va interposar en quedar exclosa per oferta temerària en el concurs adm-

■ El curs 22-23 d'Infantil i Primària va donar inici el passat 5 de setembre

nistratiu per oferir el servei de menjador escolar.

8. Tenint en compte la qualitat del servei de monitoratge i la de les activitats a què ens té acostumats l'empresa esmentada (reitem que per una manca d'atenció als seus propis equips humans), allargar una hora més aquest servei, en el mes de setembre, que es preveu calorós, als patis de les nostres escoles, que també són molt calorosos, no té cap sentit pedagògic ni funcional cap a les famílies i sembla complir una inútil idea d'aparcament de criatures. **L'escola pública no és això!**

9. Latència a l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials **no està garantit!**

No hi ha garantia de compliment de la necessària atenció d'aquest alumnat, ni durant l'espai de menjador, ni durant la franja 15:30 - 16:30. Això s'acumula a la tradicional manca d'atenció que ofereix el Departament a l'educació inclusiva a l'escola pública d'aquest país.

La Pepeta retreu que es mantingui la concessió dels menjadors de les escoles públiques amb SERHS, i "creua dits perquè hi hagi monitoratge suficient"

Comunicació del Departament

10. Des de bon començament, el malestar de tota la comunitat educativa amb la cúpula del Departament i, molt especialment, amb el Conseller Cambray, ha marcat aquest curs, amb mobilitzacions i manca de diàleg i de consens. La majoria de mesures han estat comunicades en roda de premsa, tant al personal docent com a les entitats representants de famílies. El menyspreu demostrat així i, en el cas de les AFA, amb l'extensió d'una ombra de sospita sobre la seva acció en el marc del funcionament de l'escola pública, és un greu insult cap a la comunitat educativa. El resultat ha estat que ha calat la fal·làcia dins l'opinió pública, i gràcies a la difusió en els mitjans de comunicació públics i privats del país, que el descontentament ha esdevingut per començar el curs una setmana abans, el dia 5 de setembre, obviant tota la resta de mesures improvisades, inútils o directament contraproduents cap al bon funcionament de l'escola pública.

És per això, que des de la Pepeta creiem que aquesta mesura és:

ARBITRÀRIA, perquè no està consensuada i no respon a criteris tècnics,

INNECESSÀRIA, perquè no respon a cap demanda social, INÚTIL, perquè no resol cap problema,

PROBLEMÀTICA, perquè complica la vida de les famílies i dels docents,

CARA, perquè paguem el doble de personal per tenir la meitat de l'atenció,

SEGREGADORA, perquè afecta només a l'escola pública i no a la concertada.

Tal com ve argumentant l'AFA des de la primera reunió sobre l'avançament del curs, si l'objectiu ha de ser realment millorar els aprenentatges de l'alumnat més vulnerable i afavorir la conciliació laboral, defensem la jornada sencera des de l'inici de curs i que es compensi l'excés d'hores lectives amb un millor repartiment dels dies de vacances entre els períodes de Nadal i Setmana Santa. El progrés educatiu, en aquest cas, no ha d'anar enfrontat a les condicions laborals i horari dels professionals, així que aquesta reivindicació ha d'anar acompanyada de totes les altres que hem fet: més recursos professionals i infraestructurals, i millor atenció a les necessitats especials de suport educatiu.

Animem a totes les direccions i equips docents i a totes les AFA d'escola pública i totes les famílies de Terrassa i de Catalunya a expressar les seves queixes per escrit al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, tant sigui per instància escrita al mateix departament, a través de les xarxes socials, a través dels mitjans de comunicació i sumant-se a les mobilitzacions i accions que es puguin organitzar en un futur immediat.

PER UNA EDUCACIÓ PÚBLICA DIGNA I DE QUALITAT!

Plataforma d'AFA d'Escola Pública de Terrassa, La Pepeta

ASSESSORA
— gestió en economia social —

Centre de formació i gestió de Cooperatives i Societats Anònimes Laborals del Vallès Occidental

· Constitució de societats	· Assegurances
· Comptabilitat	· Estudis de viabilitat
· Assessorament laboral	· Gestió social
· Capitalització de l'atur	· S.L. i autònoms

Carrer Torrent, 146, baixos
08225 Terrassa

Telèfon
93 780 28 88
info@assessoragestio.com

> La Síndica de Greuges fa balanç de quasi 12 anys d'exercici

La defensa dels drets humans sempre per davant

Lluís Costa

Isabel Marquès, Síndica de Greuges municipal de Terrassa, s'apropa a la fi del seu segon mandat de 5 anys, des del gener de 2018 al gener de 2023. Parlem d'un total de 12 anys. El primer mandat s'inicià el gener de 2010 i acabà l'abril de 2016, tot estirant el temps mentre es trobava solució per al relleu. Després, van fer falta alguns mesos més per a la definició d'un reglament de l'elecció de la sindicatura que incorporà, tot innovant, un procés de participació ciutadana a l'hora de fer seguiment, controlar la transparència, i fer una consulta ciutadana en favor de les candidatures que es presenten.

La institució ha fet un canvi gran, ha passat de ser un càrrec poc més que honorífic a una entitat de defensa i salvaguarda dels drets humans a la ciutat, tenint com a marc de referència la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, aprovada a la ciutat francesa de Saint Denis l'any 2000 i de la qual l'Ajuntament de Terrassa és signatari.

El tipus de greuges, al princi-

pi, eren, en la major part dels casos, reclamacions de multes de, i després, d'impostos i taxes. Ara, la ciutadania reclama de la manca de resposta per part de l'Ajuntament a les instàncies, que són molt més diversificades. La Síndica ha fet actuacions d'ofici davant de situacions que ha considerat que demanaven el seu concurs, encara que no s'hagués presentat cap greuge. Tota la informació està publicada a la web de l'entitat.

♦ Parles de novetats importants.

La gran novetat és que la Síndica escolta tothom, i la sindicatura ha informat i assessorat sobre quins són els drets de la ciutadania, això està establert en el reglament de la sindicatura municipal, i ha animat a presentar instàncies i demanar resposta. Perquè l'Ajuntament té l'obligació de respondre per escrit. En cas de no produir-se la resposta, llavors s'ha de presentar un greuge. Ara, la gent sap més quins són els seus drets.

♦ Subratlles que la gent sap. Vols dir que has fet una tasca d'informació?

Exacte! La informació! Això empodera la gent, perquè identifiquen els drets vulnerats i fan les actuacions pertinents, instància, queixa o res. I falta molta feina per fer encara, molta.

♦ De les consultes, quantes són greuges?

Els greuges efectius representen un 10% només de les consultes fetes. La resta són assessoraments. L'any 2021 he fet més de dues mil consultes i assessorament, doblant el nombre amb relació als anys 2020 i 2019.

Aquestes gestions són presencials i també per twitter i correu electrònic. Per fer-se una idea de la dimensió del canvi i treball fet, cal tenir en compte que l'any 2010 el nombre total de consultes i assessorament van ser 584 només.

♦ Element clau has comentat, és una informació suficient i de qualitat. Pel que fa als conceptes de referència o que il·luminen el teu treball, quin destacaques?

El concepte de drets humans, clarament, ha estat al dia a dia de tothom, també de l'Administració. Jo no m'he posat en

■ La Síndica Isabel Marquès a la Masia Freixa

PV

la gestió directa que fa l'Ajuntament, només miro que la ciutadana vetlli pels seus drets. La meua no és una acció contra l'Ajuntament, a menys que es vulnerin drets de les persones. Jo no soc qui per dir si en determinar punt hi ha d'haver un

semàfor o un stop, no soc cap tècnic.

En tot cas, jo sempre tinc sobre la meua taula de Carta Europea de Salvaguarda dels DDHH a la Ciutat, és la gran eina per exigir a l'Administració que actui. Abans, no es feia servir.

“Aquí no es pot dir ‘no és competència meua’, sempre he atès tothom”

♦ Mirant enrere, què en destacaques?

T'explico: L'alcalde Pere Navarro em va proposar com a Síndica, el Ple municipal va donar el vistiplau. Aquesta figura era quelcom molt nou. Jo vaig considerar que el que havia de fer, primer de tot, era preparar-me.

♦ Què significa això de «prepara-me»?

Els tres primers anys, feia tots els cursos que oferia l'Institut de Drets Humans de Catalunya. Em van anar perfecte, vaig entendre molt millor el món i la importància dels drets de les persones, i que les ordenances i reglaments municipals no poden vulnerar els drets, això és de la meua competència.

♦ Com és la vulneració?

La vulneració pot produir-se per acció o omissió. Per exemple, els menors d'edat, que tenen drets específics. No se'ls pot posar una multa pecuniària a la primera, cal avisar, fer una pedagogia. Avisa i informa els pares, primer. Fent prevenció i pedagogia. Això, ara, s'està fent.

♦ Insisteixes sempre en els drets humans.

És la clau i referència per a la feina de la Sindicatura. Des de la primera declaració de drets humans, la del 1948. Molt important és la dels drets emergents, del 2007, perquè considera que els drets humans evolucionen junt amb les persones i les societats. També la dels drets dels infants, que estan per sobre de qualsevol circumstància o interès, els seus drets han de ser defensats de forma especial.

♦ Tal com està el món, tots aquests textos poden semblar revolucionaris.

No ens els havíem cregut prou. He intentat que els textos arribin al nivell del carrer, a la ciutadania. Això ha contribuït al canvi de paradigma sobre la Sindicatura. És una autoritat, sense poder executiu, però autoritat. L'Ajuntament ha d'atendre les queixes de la Síndica, i això, ara, es fa.

♦ Quines qüestions són o han estat problemàtiques?

L'Ajuntament té obligacions concretes d'empadronar. Una llei esta-

tal obliga les administracions locals a fer-ho, a tothom, encara que no tinguin habitatge. I aquí ha passat que l'Administració ni tan sols ha agafat sol·licituds d'empadronament. Això és inacceptable. Ara les agafen totes. Tots els síndics ens hem posat molt durs. Hem fet actuacions d'ofici. En alguna ocasió fins i tot m'he personat directament a plaça Didó per atendre a gent.

♦ Pot semblar agosarat això!

Els Síndics no som neutrals, som objectius. Què vol dir això? Davant una eventual vulneració de dret,

haig d'agafar partit en defensa del dret. El Síndic no pot absentar-se i no saber o enviar pilotes fora, allò de «no és competència». Això està prohibit de dir aquí, sempre faig acompanyament, tant si toca com si no. El mínim és orientar, informar, cal ser finestra única, ajudar sempre.

Treballo amb la Policia Municipal, Mossos, amb la Fiscalia (si per exemple detecto delictes), hi ha una interrelació i coordinació amb tots els actors, per atendre infants, maltractament de persones grans, agressions masclistes, gent gran.

“Els Síndics no som neutrals, som objectius. Davant una eventual vulneració de dret, haig d'agafar partit en defensa del dret”

♦ Aquests procediments estan establerts com a norma?

No, però des del Fòrum de Sindicatures, s'ha redactat un esborrany de llei per al Parlament, per fer una normativa que estableixi la funció per a tot arreu. Perquè, ara, cada ajuntament fa la seva norma,

la responsabilitat és del Ple. I, a més, ni tan sols és obligatori que hi hagi la figura, a Catalunya només hi ha 44 municipis amb síndic.

♦ A Terrassa hi ha reglament?

Jo vaig reclamar un nou reglament de la Sindicatura, que va ser aprovat. Abans, per exemple, la norma al respecte parlava d'un càrrec honorífic, que no cobrava, perquè sentència que no feia una feina exclusiva. Jo, amb la meua experiència i sabent la feina que he fet, vaig plantejar que calia que fos una dedicació exclusiva o parcial, i remunerada, lògicament.

♦ Creus que a Terrassa això funciona bé?

Sí, crec que, especialment en aquest segon mandat, hi ha hagut un canvi a favor de la Sindicatura per part de l'Ajuntament. Contacto amb qualsevol departament i soc atesa, però no sempre rebo resposta: ara espero que m'enviïn 51 informes sol·licitats, també falta que responguin si accepten o no 24 recomanacions. Una altra cosa és si agrada més o menys el que jo faci.

♦ Què pots dir del jovent i les entitats ciutadanes?

He apostat i aposto per fer molt treball amb el jovent, a les escoles i centres educatius. És una tasca importantíssima. En aquests anys he anat a molts centres i l'experiència ha tingut un gran resultat.

Destacar el paper de les entitats ciutadanes i socials, que han estat molt implicades. De fet, van ser aquestes les que reclamaren l'establiment per norma d'un procés participatiu per elegir la Sindicatura.

Cas Assange, “els drets humans a la brossa de la història”

Joan Tamayo

Advocat, professor i activista pels DDHH, Espai Humana (Col·lectiu d'Advocats), Institut de Drets Humans de Catalunya

El 1791, per intentar que no es publicués l'obra seminal de Thomas Paine, *Els drets de l'home*, el govern britànic va intentar comprar els drets d'autor. L'editor es va negar a vendre'ls-hi.

L'any següent, després de publicar-se la segona part de l'obra, el govern va provar amb una tàctica més directa: acusar Paine de difamació sediciosa. Indignat, Paine va enumerar el contingut del seu llibre —la denúncia del frau i de les guerres i la promoció de la pau universal—, i va afirmar: “Si tot això és difamatori, que en el meu epitafi digui ‘difamador’”.

Més de 200 anys després, a tot el món els governs continuen tractant de suprimir informació que els compromet i posant en el punt de mira els qui la treuen a la llum.

I el cas que en aquests moments està a sobre de la taula, cremant (malgrat tots els governs occidentals servidors de l'imperi dels EUA, ho intenten invisibilitzar), és el de Julian Assange.

Si es materialitza l'extradició als Estats Units, Assange seria jutjat per càrrecs d'espionatge i, en cas de ser declarat culpable, podria ser condemnat fins a 175 anys de presó. Els fiscals estatunidencs afirmen que va conspirar amb una denunciadora d'irregularitats (l'analista d'intel·ligència militar Chelsea Manning) per a obtenir informació classificada, i que la publicació d'aquestes proves va suposar un perill.

Fins i tot, és sabut que la CIA va considerar la possibilitat de segrestar o matar a Assange mentre estava refugiat en l'ambaixada de l'Equador.

El processament iniciat pel govern estatunidenc suposa una greu amenaça per a la llibertat de premsa, tant als Estats Units com a tot el món. Gran part de les conductes que es descriuen són activitats professionals que duen a terme diàriament editors i professionals del periodisme de recerca.

Si es permet l'extradició d'Assange, s'establiria un precedent que suposaria de fet la criminalització de pràctiques periodístiques habituals. El possible efecte d'acovardiment sobre periodistes i altres persones que destapen actuacions oficials indegudes publicant informació procedent de fonts creïbles

tindria un greu impacte sobre el dret de la ciutadania a saber què fan els governs.

De fet, en un moment en què la llibertat de premsa està sotmesa a un implacable atac a tot el món, silenciar Julian Assange tindria una àmplia repercussió directa o indirecta sobre els periodistes, que temerien ser processats.

En acusar d'espionatge a una persona que no està obligada a revelar informació, no és ciutadà estatunidenc i no està als Estats Units, el govern estatunidenc es comporta com si tingués jurisdicció a tot el món per a perseguir qualsevol que rebí i publiqui informació de les seves actuacions indegudes.

“Resulta grotesc que, gairebé 20 anys després, pràcticament cap persona responsable dels presumptes crims de guerra comesos pels Estats Units durant les guerres de l'Afganistan i l'Iraq hagi rendit comptes i, menys encara, hagi estat processada; i, no obstant això, un editor que va treure a la llum aquests crims s'enfronta a una possible cadena perpetua”.

“El processament iniciat pel govern estatunidenc suposa una greu amenaça per a la llibertat de premsa, tant als Estats Units com a tot el món”

“La implacable persecució de Julian Assange pel govern estatunidenc deixa veure a les clares que aquest processament és una mesura punitiva, però a més, el cas presenta motius de preocupació que van molt més enllà de la sort d'un home i posen en perill la llibertat de premsa i la llibertat d'expressió”, en definitiva, estan en joc els drets humans i la dignitat de l'ésser humà.

I tot va començar amb una acusació falsa de dues violacions a Suècia, fets que han estat investigats, precisament per Nils Meizer (relator especial de les Nacions Unides pels casos de tortures), que ha demostrat, amb proves, la falsedat d'aquella acusació.

I és que el moment decisiu és a finals de juliol, quan Wikileaks, en cooperació amb diversos mitjans internacionals, va publicar els diaris de la guerra de l'Afganistan. Aquesta va ser una de les més grans filtracions d'informació de la història de l'exèrcit dels EUA.

Immediatament després, els Estats Units van exigir els seus aliats que inundessin Assange de casos criminals. Stratfor, una consultora de seguretat que treballa per al govern dels Estats Units, va aconsellar els funcionaris nord-americans fer el mateix amb tota mena de casos criminals durant els següents 25 anys.

Nils Meizer, que fa molt temps que investiga i denuncia les violacions dels DDHH en aquest cas, va manifestar fa poc: “és indignant que quatre països, suposadament democràtics i signants de tots els tractats internacionals sobre DDHH, s'hagin coordinat per llençar a la foguera Julian Assange”.

Julian Assange va destapar la tortura, ell mateix ha estat torturat i podria ser torturat fins a morir als Estats Units. El cas és important, simbòlic i afecta tots els ciutadans d'un país democràtic, jo afegiria de tots es països que es diuen democràtics.

És molt trist, indignant i preocupant que les mateixes institucions creades a partir del 1948 (en finalitzar la II Guerra Mundial), Nacions Unides més tots els tractats internacionals que van venir al darrere des d'aquelles dates, siguin “trepitjades” i ignorades per tots els governs del món.

No creieu que hauríem de fer alguna cosa, GRAN, abans que acabin llençant a la brossa de la història la conquesta dels drets humans i els valors que els fonamenten?

No puc esperar

Estrella Gil Garcia

Esriptora i activista de Prou Barreres

A cuu Catalunya (Associació de malalts de Crohn i colitis ulcerosa) ha presentat una campanya sota el lema “no puc esperar!” Els destinataris d'aquesta iniciativa són pacients de malalties inflamàtores intestinals (malaltia de Crohn i Colitis Ulcerosa), pacients ostomitzats o colectomitzats, pacients intervinguts de càncer de recte, i aquells pacients que els metges col·laboradors en el projecte considerin necessari incloure.

Un dels problemes que més preocupa a totes aquestes persones és la necessitat contínua, i a vegades imprevisible, d'anar al lavabo. A algunes d'elles els costa sortir de casa per por de no trobar un lavabo disponible quan el necessiten, i això fa que disminueixi la seva qualitat de vida.

NO PUC ESPERAR! – NO PUC ESPERAR! és un projecte que té dues finalitats:

Facilitar als pacients l'accés ràpid i gratuït als lavabos en qualsevol lloc en el qual el necessitin.

Conscienciar la societat sobre les malalties inflamàtores intestinals i les necessitats dels qui les pateixen. D'aquesta manera, NO PUC ESPERAR! – NO PUC ESPERAR!, ajuda clarament a millorar la qualitat de vida

d'aquests pacients.

Es demana la implicació dels metges per entregar la targeta acreditativa a qui tingui el perfil per utilitzar un lavabo en qualsevol moment. Perquè es tracta d'una necessitat bàsica i urgent en aquests casos.

Això costarà d'aconseguir, encara que sigui un simple canvi burocràtic i de mentalitat però... Què passa, quan a més de la urgència d'anar al lavabo fora de casa, necessites un bany adaptat (amb baranes, espai...) dins d'un local sense barreres arquitectòniques? Un malalt de Crohn pot utilitzar cadira de rodes, també, no? O no... Aquesta campanya lluita per un dret fonamental que es nega sistemàticament a un col·lectiu de la societat i ningú diu res: a les persones usuàries de cadires de rodes.

L'any 2017, es va aprovar una llei estatal que garantia l'accessibilitat a tots els espais, entorns, béns i serveis, perquè totes les persones puguin fer ús d'ells, incloses les persones amb discapacitat. A més d'una llei d'infraccions i sancions que garanteixi l'accessibilitat i acabi amb la vulneració de drets de les persones amb discapacitat en matèria d'accessibilitat (encara que existeix un règim d'infraccions i sancions inclòs en aquesta llei, no

s'està aplicant i el termini de la qual per a ser accessibles ja ha acabat). Una targeta mèdica no podrà enderrocar un esglaó ni posar baranes, ni ampliar un lavabo per a una persona amb discapacitat física.

L'estiu és molt dur per aquestes persones, ja que es beu més i la urgència urinària és major. Desitjo de veritat que qualsevol local, tenda o botiga accepti que una persona utilitzi el seu lavabo sense necessitat de cap acreditació però les persones usuàries de cadires de rodes continuarem patint al carrer.

Fa anys que visc a Terrassa i conec molt bé la ciutat. L'oferta de bars o restaurants adaptats i amb bany adaptat és limitada, però me'ls conec tots (o gairebé) a més d'uns quants trucs com anar al Mercat de la Independència, a qualsevol centre cívic, biblioteca... Quan surto de vacances, la meua bufeta pateix perquè no troba on alleugerar-se. Però no perquè Terrassa sigui el sumum de banys accessibles, no. Simplement, aquí conec el terreny i sé on puç dinar o prendre alguna cosa i, a més a més, fer ús del lavabo. És penós que solament un tant per cent dels establiments siguin accessibles per a tothom. Estem parlant d'una necessitat bàsica i urgent. I estem parlant que arrosseguem cinc anys de retard en fer complir una llei.

MALARRASSA

El periòdic independent i gratuït de Terrassa

COL·LECTIU EDITOR

Pep Valenzuela, Miquel Gordillo, Jordi F. Fernández

DISSENY I MAQUETACIÓ

Luis Miguel Galache, Miquel Gordillo

COL·LABORACIONS

Joan Tamayo, Jordi Sellarès, Salvador Pérez, Miquel Mallafré, Estrella Gil, Eloi Falguera, Fèlix Pardo, Víctor Rivas, Domènec Martínez, Jaume Valls, Toni Marcilla

La responsabilitat dels escrits dels periodistes i col·laboradors recau en els seus autors. Malarrassa no comparteix per força les opinions reflectides en els textos publicats.

PUBLICITAT

publicitat@malarrassa.cat

EDICIÓ DIGITAL

www.malarrassa.cat

TIRADA

7.000 exemplars

DIPÒSIT LEGAL

DL B 2072-2015

COL·LABORA:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

IMPRIMEIX:

dbcoop
sccl

DISTRIBUCIÓ

La Terrassenca SCCL

CONTROL DE DIFUSIÓ PGD

ADHERITS A:

amic
associació de mitjans d'informació i comunicació

Estiu, temps de quietud, temps de llibres

Dolors Frigola

L'estiu, especialment, el mes d'agost, té el do de regalar-nos allò que tant anhelem: la vida a càmera lenta. Els dies i les hores s'estiren, i s'esfilagarsen les tardes i els capvespres. És un temps que convida a l'abstracció. A la quietud. A cercar una altra forma d'habitar la vida. Una que sigui diferent d'aquella de la qual ens nodrim durant la resta de l'any. Aquella que, amb les presses per engolir les hores i fer-les el màxim de profitoses, ens obliga a oblidar el més important: viure-la. Simplement, ens l'empassem a mossegades ràpides, un *fast food* que sovint pot resultar indigest.

I és també durant aquest temps de les hores manses quan més i millor ens podem dedicar a un dels exercicis del qual tenim el privilegi de gaudir la humanitat, la lectura. Llegir! L'emoció per recuperar aquell llistat amb tot de títols que hem anat incorporant al llarg de l'any, i deixar-nos endur per la màgia de la literatura. El magnetisme de les paraules. La música de les lletres. Passar pàgines i pàgines, i emborratar-nos amb l'olor del paper d'impremta. I anar tatxant de la llista títols i, sense adonar-nos, tornar a caure en el parany i afegir-ne més i més. I un llibre ens porta a un altre i a un altre, i a un altre...

Aquest estiu, aquest temps "mort" al calendari dels dies útils i productius que ens marca el sistema, han passat per les meves mans i els meus ulls un munt de llibres dels quals tindria feina per decidir quin ha estat el que més m'ha omplert i m'ha fet fruit. Tot just ahir, vaig tornar a passar per la biblioteca del meu barri a recollir el darrer que havia demanat en préstec (i aquí obro un parèntesi per elogiar la gran tasca cultural que fan les biblioteques públiques), com deia, el que tinc ara mateix al meu davant porta per títol *El dolor*, de Marguerite Duras. Poètic i sec alhora. Dur. Dolorós. Pur i contundent. Un text de joventut escrit quan formava part de la Resistència i del partit que més tard l'expulsaria, el Partit Comunista francès. Dies de desolació, de deliri i de desespera pel retorn del marit deportat al camp de concentració de Dachau.

La força del llibre rau en ser un relat de joventut, recuperat més tard, escrit i viscut en primera persona, res de ficció. Un cop de realitat que esclata en mil bocins per la força de la realitat. L'anterior lectura em va permetre descobrir l'escriptor Theodor Kallifatides, d'origen grec i exiliat a Suècia des dels vint-i-set anys. *Madres e hijos*. A la novel·la autobiogràfica ens explica els darrers sis dies que va passar amb la seva mare a Atenes, amb motiu d'una visita quan ell tenia seixanta-vuit anys i la seva mare noranta-dos. Tendresa en superlatiu. Nostàlgia pels dies llunyans, present i passat intercalant-se per mostrar-nos la fragilitat i el poder dels records, sota el prisma d'una veritat universal enfocada en l'amor a la mare, a totes les mares.

Abans d'aquest, m'havia submergit en *Sonka* de l'autor polonès Ignacy Karpowicz el qual em va fer viatjar fins a un racó perdut d'Europa, entre Bielorrússia i Polònia, en plena Segona Guerra Mundial. Una història de desenganys, humiliacions i amors prohibits explicats per la vella Sonka a un jove dramaturg que no desaprofitarà l'ocasió per traslladar el relat al teatre.

Escòria que la societat vomita i que llença als braços del dogmatisme religiós perquè no és capaç d'oferir-los res més que misèria i mort.

Però, també he tingut temps per delectar-me amb dones escriptores de més recent actualitat, com l'autora de *L'Instant abans de l'impacte*, Glòria de Castro. Un dietari de 365 dies, a través del qual anem veient com la protagonista (una mena d'alter ego de l'autora) víctima d'un mobing laboral, pel fet d'acollir-se als seus drets de mare, es veu defenestrada, boicotejada i marginada professionalment. Curiosament, l'empresa és una sucursal de France Telecom, actualment Orange. Empresa francesa que va tenir "l'honor" de ser la precursora d'un dels episodis laborals i socials més vergonyosos del nostre temps: l'onada de suïcidis que es va produir entre 2007 i 2010 com a resultat d'una política laboral d'extrema injustícia, l'assetjament moral per fer viable el Pla de reestructuració de 22.000 llocs de treball i aconseguir adaptar-se a la liberalització del sector.

I canviant radicalment de tema, me'n vaig a *Les muses* de Jordi Cussà, un autor català digne de ser entre els millors del nostre país. Amb un exercici d'imaginació suprema, Cussà t'agafa de la mà i t'endinsa per les vides dels genis més creatius de la història de les arts. Però, què s'amaga rere aquestes ments privilegiades? Va ser la ingesta d'un beuratge el que va provocar aquests llampecs d'inspiració? Llull, Dante, Da Vinci, Cervantes, Mozart, Gaudí..., però també Susanna Shakespeare, Clara Shumann, Patti Smith... Llàstima que Cussà ens va deixar ara fa un any.

“Llegir! L'emoció per recuperar aquell llistat amb tot de títols que hem anat incorporant al llarg de l'any, i deixar-nos endur per la màgia de la literatura. El magnetisme de les paraules. La música de les lletres”

Bé, aquí ho deixo, malgrat que podria seguir... Ah! M'oblidava de l'extraordinària Elisabeth Strout i la seva deliciosa *Llum de febrer*. No podia tancar aquesta ressenya sense elogiar la capacitat de l'escriptora per fer-nos estimar i entendre-nos amb un personatge tan

Idiotisme

Fèlix Pardo

@felixpardova

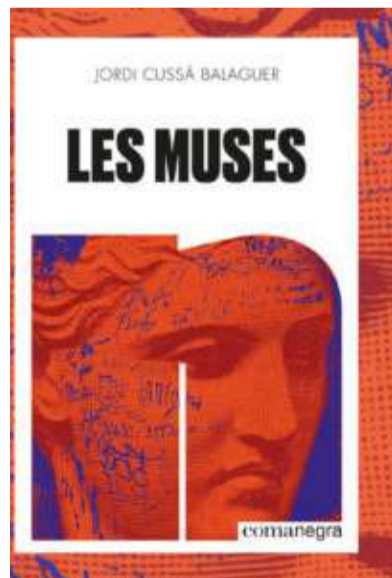
Les vacances estivals, quan són prou llargues, representen per als adults que treballen una interrupció de la seva funció social perquè permeten recuperar unes formes de vida contingents i disperses semblants a les que tenen els infants, i per tant refractàries a la seva transformació en una subjectivitat dins un ordre psicològic i polític a partir del qual és possible establir algun tipus de servitud o dominació.

Aquesta separació entre la vida en ella mateixa de l'infant i la vida per a una altra cosa dels adults es correspon a la separació epistèmica que hi ha entre un no saber en permanent interrogació i un saber pragmàtic que suprimeix la interrogació i paralitza el pensament crític. Aquesta *aporia* no ens incomoda ni patim la pressió dels altres adults si l'experimentem com a una excepció, si no es perllonga en el temps. Però quan perseverem en ella i fem professió de la nostra ignorància, quan el nostre aprenentatge no té cap utilitat per als altres perquè no és resolutiu ni permet aplicacions pràctiques, aleshores aquesta vida semblant a la d'un infant serà considerada pels altres adults com a una mostra d'immaduresa, una anormalitat en el desenvolupament de la persona i en el compliment del rol que ens pertoca. I si no podem resistir la incomoditat que això ens pot causar, no trigarem massa en empedenir-nos de la vida infantil que portàvem i assumir de nou la funció social que tenim assignada segons el treball que fem i que els altres adults esperen de nosaltres.

Viure des del no saber no només ens fa renunciar a influir sobre els altres adults, sinó també posa en risc el nostre benestar material perquè deixem en suspensió els problemes pràctics de la vida. I quan hom no té res a oferir més enllà de la seva expertesa en la ignorància, la qual no permet treure cap profit particular ni establir cap relació jeràrquica en relació amb els altres, acaba sent taxat com a idiota, i amb més vehemència quan més sesforça en fer d'això la seva professió. La major part de la gent ha fet seu el punt de vista d'un groller pragmatisme que menysprea la cerca de la llibertat d'esperit, l'autonomia del pensament i el gust per la teoria, i que alhora assimila les convencions socials i el saber oficial dirigit a la cerca del benefici i del poder. Des d'aquest punt de vista es percep la recerca del saber per mitjà d'un procés d'assaig i error ple d'inseguretats, dubtes i incerteses, que deixa en una paradoxal indefinició la vida pràctica que correspon a aquest no saber, com una mena d'idiotisme perquè no aprofita les oportunitats que apareixen en el tracte amb els altres i en la integració en el sistema social.

Tanmateix aquest idiotisme, carregat de connotacions negatives per tal de conjurar la seva propagació, és un actiu focus de resistència contra els modus d'integració del pronunciament contra la ideologia dominant. Perquè aquest idiotisme és inassimilable en la mesura que accentua les diferències de cadascú en la nostra capacitat de judici i en conseqüència representa un obstacle per a les relacions socials convencionals sobre les quals s'articula la participació en les diverses institucions socials, econòmiques i polítiques, amb la qual cosa s'afebleix la legitimació dels poders establerts, fins i tot la d'un govern democràtic.

El cas més exemplar de la figura d'idiota en el sentit del que aquí parlem el trobem a Sòcrates, tal com va ser ridiculitzat pel sofista Calicles en el diàleg *Gòrgies*. Però Plató va saber descobrir en l'idiotisme socràtic el missatge de fons: la actitud crítica vers els prejudicis i biaixos de la societat, vers els convencionalismes acceptats sense examen, i ben contrari a adaptar-s'hi. I l'infant que perviu a Sòcrates també manifesta la finalitat del seu magisteri: la persona curiosa que vol saber, que interroga tothom per saber.

Amb la ploma del francès d'origen marroquí Mahi Binebine, *Los Caballos de Dios*, vaig viure la bogeria del pitjor atemptat terrorista succeït a Casablanca, l'any 2007, perpetrat per una colla de nois, gairebé adolescents, adduïts pel fonamentalisme. Carn de canó, bèsties humanes que habiten en un dels barris més pobres i indignes del país.

esquerp com és el de l'Olive Kitteridge. Com diu la contraportada de la novel·la: ella és eixuta, rondinaire i franca i, malgrat tot, ens captiva. S'ha endolcit, l'Olive, amb el pas dels anys? Ho deixo sense resposta per tal que ho pugueu esbrinar vosaltres si us animeu a llegir-la.

Aconseguirem recuperar l'espai públic o el donem per perdut?

Salvador PérezRiera

Aquests dies, quan vas visitant pobles i ciutats, propers o llunyans, amb la tranquil·litat que et permet el moment, observes i vas reflexionant sobre allò que et genera interès.

L'espai públic, sigui urbà o en el medi natural, és un bon lloc per veure les incoherències i les contradiccions del nostre model de societat, que sobretot, les zones més urbanes portem a tot arreu. Els comportaments incívics, els problemes de mobilitat, no saber gaudir dels temps, el neguit permanent sistemàtic i absurd, i en molts casos, se suposa que estem de vacances i res ens empeny.

Aquest espai públic ens diu moltes coses, com funcionen els serveis públics, els responsables polítics en la gestió, i els comportaments de la ciutadania.

Molts diuen que Terrassa és bruta, que els serveis vers el manteniment de l'espai públic, és molt deficient, que la seva gestió s'ha de millorar, i així anem fent llista de greuges. És evident, segur que s'ha de millorar i fer-ho millor, i cal ser exigents amb els responsables polítics i els serveis públics en temes de neteja i manteniment, i de control dels comportaments incívics. I res justifica que no hi hagi una millora en la gestió dels serveis, i no valen excuses.

Però per desgràcia, quan veus els comportaments i la situació de molts municipis, propers i llunyans, de zones turístiques de la Costa Brava i la Costa Daurada, de la Cerdanya i de l'Alt Urgell, i de municipis de la nostra comarca i d'altres propers, del nivell de brutícia dels espais públics ja sigui carrers i places, les condicions dels contenidors i les escombraries per terra i en el seu entorn, cagarades de gos sense recollir, on has d'anar vigilant, i en cap cas, tinguis l'acudit d'estirar-te als llocs de gespa perquè et pots emportar un premi. Vehicles sobre la vorera i mal estacionats, crits i discussions per voler arribar fins al centre urbà plenament saturat, i així una llarga llista on els incívics van guanyant la batalla.

En el medi natural passa el mateix: brossa abandonada, vehicles que volen arribar fins als llocs més inaccessibles. Alguns pensen que a la natura, només hi són ells, quan haurien de recordar que hi ha molts altres habitants que mereixen ser respectats, com per exemple, els animals que hi viuen. Incapaços de gaudir de l'espai i la seva tranquil·litat, i de paisatges idíl·lics que cada vegada anem perdent.

Llavors penses, com és que cada vegada els incívics generen més problemes, que l'espai

públic s'hagin convertit en espais degradats, de conflicte i manca de convivència? Cada vegada el respecte i fruit-lo és més difícil.

Amb una altra evidència, ara no podem afirmar que és el resultat de la ignorància, de la falta d'educació i formació, la gran majoria l'ha rebut, ha anat a escola i li han explicat els drets i obligacions. Les diferents administracions públiques i sobretot, els ajuntaments, han fet i fan campanyes d'informació i sensibilització, llavors com és que l'incívic va guanyant pes amb relació a aquella ciutadania que té un comportament adequat?

És evident que les administracions en tenen una part de la responsabilitat, per polítiques equivocades a l'hora de no ser contundents en el règim sancionador i no fer entendre que això també és una eina de sensibilització i educació. I no fer entendre que els drets i obligacions per a exercir de ciutadans, comporta compromís i responsabilitat individual i col·lectiva.

L'espai públic ha de ser respectat, ha de tractar-se com si fos la casa de cadascú, allò que no faríem a la nostra llar, no ho hem de fer en aquest espai.

I recordo un fet que evidència això, un noi estava ensenyant als seus amics el cotxe nou que s'havia comprat, un dels amics se li va acudir seure al capó de davant del vehicle,

llavors el seu propietari empipat el va treure a empentes i crits, pel fet que li podia ratllar. Feia quatre dies, anava fent malbé mobiliari urbà sense cap contemplació i de forma absurda. Però el seu vehicle havia de ser respectat, això ho tenia molt clar.

I com aquest cas, podríem posar molts exemples, com que propietaris de gossos no recollint les restes, o el deixin anar deslligat fent malbé els sistemes de reg o de plantació. O els que fan malbé el mobiliari urbà, i així anar fent llista.

I ara en temes de mobilitat que si no hi havia prou problemes, ara s'ha afegit el patinet elèctric, que en alguns casos, són un perill, ja que circulen sense cap criteri, seguretat i regles.

Cal, doncs, que en molts aspectes caldria ser més rigorosos i exigents, per exemple, tot propietari d'un gos ha de tenir un certificat de responsabilitat, on el respecte en l'ús de l'espai públic ha d'estar garantit. En cas d'incompliment no el pot tenir. En temes de mobilitat, s'ha de ser molt més exigent amb qui vulgui tenir un vehicle, sigui un cotxe, una bicicleta, una moto o un patinet elèctric. No val com es fa ara, que se suposa que tothom passa una prova per renovar el carnet de conduir, que és un mer tràmit burocràtic sense cap garantia. I precisament, pel

fet de conduir un vehicle ha de garantir el respecte a les persones i l'ús de l'espai públic amb drets i obligacions.

“Llavors penses, com és que cada vegada els incívics generen més problemes, que l'espai públic s'hagin convertit en espais degradats, de conflicte i manca de convivència?”

Podem seguir demanant espais i equips públics, per a seguir fent malbé. Si no recuperem el respecte i la convivència en el seu ús, la capacitat de gaudir-los de forma efectiva, allunyant-nos dels neguits que comporta aquest model de societat. Hem de recuperar els valors on les persones són el centre i garantir un nivell de felicitat, i sobretot, que l'exercici de ciutadania amb el que això vol dir sigui un fet. I l'espai públic, no és com un mer element més del sistema productiu dominant.

Per tant, hem de repensar l'ús de l'espai públic, l'hem de recuperar, amb respecte per a garantir el gaudi i la convivència, com a element de qualitat de vida. I a Terrassa, podem fer molt en aquest sentit, no som ni millors, ni pitjors, per desgràcia el conjunt del país ha perdut pistonada en aquest sentit, i la degradació de l'espai públic i del medi natural, s'ha anat perdent per la irresponsabilitat dels diferents àmbits, administracions públiques i ciutadania, per a garantir un model de progrés fora de lloc, convertint l'espai públic, en una degradació més dels sistemes.

La ciutadania ha d'exercir amb responsabilitat la seva funció, recuperar el sentit crític i la capacitat de decisió, exigint a les administracions públiques i als seus governants, que facin exercici de les seves obligacions, i no en facin deixadesa, en serem capaços... Veurem!

FE D'ERRATES (Escola Noves Oportunitats Educatives)

En l'edició de juliol vam publicar una dada errònia en el reportatge sobre l'Escola Noves Oportunitats (pàg. 10, número 86). Els requisits per accedir a aquest servei són haver abandonat els estudis o estar-ne apunt sense haver-se graduat a l'ESO o que tinguin el graduat d'ESO però hagin deixat d'estudiar. I no que l'únic requisit sigui tenir l'ESO, com s'indicava.

Mostra de Glosa
de Terrassa

Amb:
Mateu Xurí
Maribel Servera
Laia Pedrol i Viladot
Alexandre Nebot i Ventura

**Dissabte,
8 d'octubre
a les 18 h**

**Plaça
Torre
del Palau**

Organitza: **TERRASSA GLOSA**
Amb el suport de:
PLATA FORMA PER LA LLENGUA
ÒMNIVUM

l'eina
COOPERATIVA

ASSISTÈNCIA ACTIVA
A LA GENT GRAN I ATENCIÓ A LA LLAR

cuidem-nos

Acompanyem a la nostra gent gran cobrint les seves necessitats d'assistència diàries, amb una atenció intensiva i de qualitat.

Sociocomunitari, domèstic, educatiu i ajudes tècniques i adaptatives de la llar

Contacta'ns al 937364722 i explica'ns què necessites

<https://cuidemnos.jimdo.com/>

► Membres de l'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme visitaren la presó de Burgos

Camins per transitar, “y aquel mar que nunca vimos”

Consol Hernández
i Domènec Martínez (ACEPF)
25 de juliol de 2022

Durant els dies 21 al 24 de juliol hem tingut oportunitat de transitar per camins molt propers —i molt sovint en paral·lel— al famós i celebrat camí de Sant Jaume i també de les gestes del Cid. Són llocs que no surten als mapes turístics ni culturals. Aquestes notes volen, modestament, facilitar pistes pels mapes digitals i vitals de les noves generacions.

Vam arribar a Burgos seguint el vol d'un documental que ens va captivar, *La cigüeña de Burgos* (I), amb la seva directora, Joana Conill. Compartint emocions i formant part de la delegació de l'ACEPF (Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme), rememorant el camí de moltes de les persones que van patir la repressió en la llarga nit de la dictadura.

La primera cita la vam tenir a l'Espacio Tangente, a on vam ser rebuts fraternalment per representants de les entitats memorialistes que treballen per mantenir viva la memòria de la solidaritat que van cultivar amb els presos de Burgos i amb les seves famílies. Autèntica germanor en temps de plom. Vam experimentar moltes emocions en conèixer els descendents de les dones i els homes que es van jugar la seva integritat donant aixopluc a les dones i famílies de presos que arribaven a Burgos des de llocs molt allunyats, particularment durant les dures jornades d'hivern.

Les dones, com sempre, les autèntiques heroïnes anònimes, teixint la solidaritat del dia a dia. Paquet a paquet. I les visites i registres de la “Brigada político y social” per intimidar-les. Cal recordar que la veu de la solidaritat amb la presó de Burgos va ser una constant de la llegendaria La Pirenaica, Radio España Independiente, La única emisora sin censura de Franco, de la nostra adolescència.

El divendres 22 vam poder entrar i visitar la mítica presó de Burgos. Enric Juliana ha explicat molt bé la importància d'aquest centre penitenciari al seu llibre *Aquí no hemos venido a estudiar*. Enrique Santiago, secretari general del PCE, va recordar a *La voz del patio* (II) la importància d'aquesta presó en la història d'Espanya on van complir llargues condemnes centenars i centenars d'opositors al règim franquista, particularment comunistes, i que va ser considerada com a Universitat del PCE. “Esta cárcel es el reconocimiento y respeto a todos los luchadores por la democracia y por la libertad (...) La reconciliación nacional salió en gran medida de esta prisión”.

Vam ser rebuts per la directora actual de la presó i el seu equip directiu. I Mònica Gutiérrez i Rosario Cunillera, filles de presos, van ser entrevistades per l'equip de redacció de *La voz del patio*, presos actuals. Un bon exercici de formació, pedagogia i de rehabilitació. Alguns de nosaltres vam poder consultar els expedients de familiars que vam estar a Burgos.

Nosaltres havíem demanat poder veure el de Fulgencio Moya Hernández (III), familiar a qui recordo amb afecte per haver compartit veïnatge i secrets de militància clandestina amb el meu pare, al carrer Eugeni Ferrer Dalmau, al barri de Can Palet de Terrassa. El gruix de l'expedient, dues carpetes plenes de documents i paper de còpia de carbó, són esfereïdors. Un retrat de l'època de terror.

Fulgencio Moya Hernández havia nascut a Abla, com el meu pare i la meua mare, a on va patir la primera detenció el juliol de 1939. Va ser condemnat a “reclusión perpetua”, equivalent a 30 anys, per “rebelión militar”. És a dir per defensar el govern legítim de la República. Va complir presó militar a Astorga i Santiago de Compostela. Va sortir set anys més tard. Fixant la seva residència a Terrassa l'any 1946, amb la seva esposa Carmen, gent molt modesta.

Aquí, a la nostra ciutat es va incorporar al PSUC i va tornar a ser detingut l'any 1959, amb nombrosos dirigents i militants del partit. Consell de Guerra a Madrid i presó a Burgos des de 1960 fins a el febrer de 1964. Va sortir un mes abans de morir el meu pare, Juan Hernández, amb qui tenia molt bona relació. Ha estat una manera de reivindicar la gent modesta que gairebé mai surt als llibres d'història.

Caldria també que els milers i milers de catalans i catalanes, i particularment els més joves, que es desplacen cada any a fer la ruta jacobea, tinguin interès per fer una mirada a la nostra memòria col·lectiva més propera en aquest poble

Sortint d'aquesta presó, vam anar fins a l'antiga presó provincial de Burgos, a on l'any 2007 es va inaugurar un monument per recordar a todos los hombres y mujeres que fueron víctimas de la represión de la dictadura franquista por defender la libertad y la democracia y a todos aquellos que ayudaron a los presos y perseguidos políticos”. Vam repetir homenatge i vam depositar unes flors.

El dissabte 23, vam anar a conèixer l'Escola del mestre Benaiges al poble de Bañuelos de Bureba. Ja coneixiem la història d'aquest mestre de Mont-roig del Camp —a

■ Membres de l'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme davant el monument per víctimes de la repressió

qui es va declarar fill Il·lustre el 12 de maig de l'any 2021 (IV)—. El retratista, excel·lent documental, i altres llibres com els de Sergi Bernal i Sebastián Gertrúdx, ja ens havien explicat el secret d'aquesta fotografia de 17 nens i nenes i un mestre que volia portar-los a veure el mar. Però atendre les explicacions directes i pedagògiques de les persones de l'Associació que manté viva aquesta Escola va constituir un moment molt instructiu i emocionant. Entranyable. Com la petita placa sobre la porta del modest edifici a on es pot llegir: Escuela Antonio Benaiges “Respetemos al niño que sea niño y sienta luego, la necesidad de ser hombre”.

El mestre havia arribat al petit poble de Bañuelos l'any 1934, i va canviar la vida dels nens i nenes que anaven a escola, els va fer somniar amb un futur millor. Per això el van assassinar el 19 de juliol de 1936, amb trenta-tres anys, després de passejar-lo maltractat i despulat dalt d'una camioneta pels carrers de Briviesca. Una història silenciada com la de centenars i milers de crims encara sota les cunetes.

Ens vam endur moltes emocions, xapes, punts de llibre, fotografies de l'estufa, la gramola i la impremta de la metodologia socioeducativa Freinet. També una recent publicació de José Antonio Abella *Aquel mar que nunca vimos*. El metge rural que va exercir en aquests pobles fa més de 40 anys, i que va descobrir el pacte de silenci imposat pel terror de la dictadura. Un relat escrit des del cor i la mirada reparadora que conforma un magnífic exercici literari. Un luxe llegir-lo en aquests temps de negacionisme malaltís.

A la tarda, vam pujar a les muntanyes de la Pedraja, ben a prop, a on

hi ha un monument, a tocar del camino de Santiago, que recorda els centenars de persones afusellades. També les fosses de les exhumacions a on ja han estat identificades més de 100. Altres centenars estan pendents de ser trobades i identificades a l'entorn. Allà vam depositar un altre ram de flors.

Vam tancar la jornada a San Pedro de Cardena (V), un monestir amb molts segles d'història. Allà vam recordar i reivindicar la memòria de més de 4.000 brigadistes internacionals, empresonats i maltractats, juntament amb altres republicans espanyols. Cap placa recorda aquest fet en aquest lloc emblemàtic de la ruta simbòlica del Cid, com han denunciat les entitats memorialistes. Caldrà rei-

vindicar-la com a espai de memòria democràtica, juntament amb l'Escola de Bañuelos i la Pedraja. Per dignitat i per imperatiu democràtic.

Però cal també que els milers i milers de catalans i catalanes, i particularment els més joves, que es desplacen cada any a fer la ruta jacobea, tinguin interès per fer una mirada a la nostra memòria col·lectiva més propera. El millor homenatge a la gent que va viure els temps d'esperança del mestre Benaiges, els dels valors republicans, i que va patir el terror del feixisme i la repressió de les presons de Burgos. Un símbol de la llibertat i del mar que aquells nens i nenes mai van poder veure.

I *La cigüeña de Burgos*. <https://www.filmin.es/pelicula/la-ciguenade-burgos>

II “*La voz del patio*”, abril de 2022 https://www.lavozdelpatio.es/assets/files/La_Voz_del_Patio_09_web.pdf

III Fulgencio Moya Hernández surt citat a la Tesis doctoral de Francisco Manuel López López. República. Guerra Civil y Represión en Abla (Almería).

IV *Fa un any, el 30 de juliol de l'any 2021 es va fer lacte de distinció com a Fill Il·lustre*. <http://diaridigital.tarragona21.com/lajuntament-celebra-lacte-de-distincio-del-fill-il%C2%B7lustre-de-mont-roig-del-camp-el-mestre-antonibenaiges-i-nogues/>

V *Veure estudi de Celia Villar* <https://elcorredoburgos.elmundo.es/articulo/burgos/redes-solidaridad-brigadas-internacionales-san-pedro-cardena/20220502193707395207.html>

■ El cap de monument de record a les víctimes per la dictadura

> El moviment cultural Rialles nasqué a Terrassa fa 50 anys

Teatre, titelles i cinema en català, per a infants

Jaume Valls

Durant molts anys, aquest sol humanitzat amb ulls i boca va ser ben visible a la nostra ciutat. El sol i a sota el nom de RIALLES ben visible. Què s'hi anunciava amb tanta força? Aquest reclam enlluernador de què anava? Feia la crida a uns espectacles per a nois i noies ben diferents del poc que s'acostumava a oferir-los. Eren unes sessions de teatre o de teatre de titelles i pel·lícules de qualitat i, alhora, on s'hi usava la llengua catalana.

Era una autèntica novetat. I es buscava desvetllar-los l'esperit crític amb un animador que presentava i al final provava a fer un diàleg amb la canalla sobre el que s'havia vist. Rialles va iniciar el seu recorregut ara fa cinquanta anys. Els que hi érem volem commemorar l'efemèride. D'aquí ha sorgit aquest petit escrit d'una gran realitat.

El dibuix del sol va sortir del taller d'art que dirigia en Francesc Abad. Va ser el treball d'una nena de qui no tenim present el nom. Per altre cantó, entre els qui encarrilaven l'activitat dins Òmnium Cultural va néixer la paraula Rialles, en Josep Maria Font, l'Esperança Santacana i altres membres de l'entitat rumiaren i sembla que l'Esperança va proposar-la i va ser ben acollida de seguida.

Cal anar una mica més enre per a situar el naixement de la programació teatral a la ciutat que va agafar el nom de Rialles. La revista per a nois i noies *Cavall Fort*, nascuda el 1961, va haver de buscar el paraigua de l'església per sortir al carrer. Enganxat al nom hi duia la nota "dels secretariats catequístics de Girona, Vic i Solsona". Va ser la manera en plena època de prohibicions a la presència pública del català en una nova revista. Van haver de ser murriss com l'ocellet de la rondalla El Reietó.

El Reietó. Això era i no era que els ocells van voler elegir un rei entre tota la colla. I si n'escollíem un de gros i gran? I de seguida ja em tengué l'estruç estufant-se les quatre plomes del cap per a col·locar-s'hi la corona. De seguida el paó va córrer a obrir ostentament el vano amb les llargues plomes.

Finalment veient que no sabien volar els van descartar. I si en triés-

sim un de bon cantador? El rossinyol safanyà a fer una bella cantada, i li van trobar que la música era bona, però no sentien la lletra. Ah, ja ho tenim, fem-ne el qui sigui capaç de volar més amunt.

Tots ben arrengrats van arrencar a volar quan el gall alçà la veu. Senfilaven amunt, amunt. El que més alt volà era l'àguila que els va deixar a tots amb un pam de nas. Però quan aquesta estava a punt de proclamar-se vencedora es va sentir una veueta: Jo soc aquí dalt, he volat més amunt. I un ocelllet menut va sortir d'entre les plomes del cap de l'àguila. Era un moixonet cantador. Tanmateix, l'ocelleria van acordar que l'àguila seria el rei i l'ocellet seria el Reietó! I qui no s'ho vulgui creure que ho vagi a veure. Com el murri ocelllet van actuar els qui varen crear aquesta publicació. Una bona iniciativa en temps adversos a la llengua, la cultura i el país.

Doncs aquesta revista *Cavall Fort* va començar també a organitzar uns cicles de teatre a la sala Romea de Barcelona els diumenges al matí. Hi vaig acudir més d'una vegada i en guardo molt bon record. Més tard, poblacions del Vallès Oriental s'hi van afegir. I en va néixer també a Terrassa un cicle l'octubre del 1972 que aviat va agafar embranzida ja sota el nom de Rialles!

Rialles va néixer dins Òmnium Cultural, amb en Josep Maria Font, l'Esperança Santacana i altres membres

Un espectacle accidentat però feliçment dut a terme. Per a ensenyar la feina que es feia, explico una sessió moguda de Rialles d'un diumenge de primavera a l'amfiteatre del Parc de St. Jordi. Aleshores m'havia incorporat al grup que feiem rodar les actuacions. Erem a mitjans dels 80.

A la reunió de dimarts a la nit anterior havíem quedat de ser-hi a quarts de nou. Primera feina per a encetar el diumenge, escombrar les grades a l'aire lliure després de mesos de no haver-s'hi fet res. Tardor i hivern l'Amfiteatre no s'havia usat. La Montserrat va dur unes quantes escombres i ens hi vam posar de valent.

A les deu esperàvem els Marduix, la Joana Cluselles i el Jordi Pujol que arribaren puntualment. Encara estàvem enlllestint l'escombrada. Havent descarregat la furgoneta, el Jordi va anar per a endollar l'equip

de so. I, sorpresa, la presa de corrent no funcionava. Va continuar mirant amb deteniment la instal·lació i res de res.

Aquesta tardor estem preparant una taula rodona dels cinquanta anys del naixement de la iniciativa de Rialles

Mentrestant, ens comentava que en altres actuacions a Itàlia sempre tenien l'aspecte tècnic resolt ja d'entrada. Davant la situació, apurats per l'hora de començar que sacostava veloçment, vam cridar el pare de la Mercè Corbera per a ajudar-nos-hi. La Fina, que es cuidava de vendre les entrades ja havia anat dient que es començaria una mica més tard. Així amb aquest entrebanc resolt va començar l'espectacle mitja hora més tard. Em sembla que van representar una rondalla.

Els Marduix van tenir una actitud de compromís envers la llengua i la cultura catalanes en perfecta consonància amb el vehicle d'expressió del teatre de titelles, que ells entenen com a mostra de "cultura d'arrel" (Martin, Josep A, *El Teatre de Titelles a Catalunya*. PAM, 1998).

I quan finalitzava la funció, la cireta del dia. Com si no ens n'hagués passat cap de grossa. Ens ve una senyora gran atabalada perquè el seu net s'havia fet un tall amb un vidre. Ai, què faig jo ara! Ai, què em diran els seus pares... Es va socórrer el ferit i se'l va portar a la Mútua. Ens en vam sortir i de totes! Aquesta sessió la recordarem sempre per les cuques que vam passar però l'espectacle es va dur a cap.

Rialles neix a Terrassa el 1972.

Després s'escamparia arreu de Catalunya. Seria el Moviment Rialles de Catalunya, amb cinquanta-cinc delegacions el 1994 i amb el Francesc Clua capitanejant-lo. Feia goig de veure la florida arreu dels espectacles. "Es buscava de fomentar la identificació dels infants amb la realitat del país mitjançant l'espectacle, desvetllar-ne la creativitat i facilitar llur participació activa i crítica" (Martin).

Val a dir que era un treball voluntari, tot el que suposava portar els espectacles, preparar la sala, programar el que es volia presentar, ambientar i donar pistes del que s'anava a veure, rebre els titellaires o actors un parell d'hores abans i esperar que desmuntessin, vendre les entrades, tenir a punt el xec per a pagar els artistes... I resoldre els problemes que sorgissin. Tot depenia de la bona dosi d'empenta i bon humor per a encarar les pegues. Erem un equip carregat de bona voluntat i il·lusió.

Quan el Moviment Rialles de Catalunya estava ben implantat, va haver-hi una discussió interna que el va fer esclatar pels aires. Va ser com aquella falla de les dues cabretes. L'explico succintament. Els dos animals precisament es van trobar en un pas estret entre dues muntanyes. Un tronc estava col·locat sobre les aigües cabaloses que corrien al fons de la vall. Només es podia creuar el pas d'una en una. Les cabretes van iniciar la discussió enmig del tronc. Tira enre que vull passar! I per què no recules tu? No es posaven pas d'acord. Es van plantar una enfront de l'altra amb les banyes encarades. Van començar a fer força i... totes dues van caure daltabaix, a l'aigua. Una coixa de la trompada, l'altra es va aixecar trontollant de la patxada. Així van haver de tornar costa amunt, adolorides i amb mala cara cap a casa seva.

El Moviment Rialles de Catalunya es va trencar. Una part important de grups van aplegar-se sota el nom de la Xarxa d'Espectacles Infantils i Juvenils de Catalunya i van continuar promocionant les activitats retocant el logotip, mentre els altres mantingueren el nom reprenent les sessions com a Rialles. El nostre grup va unir-se a la Xarxa.

I avui, a Terrassa no continua ni la Xarxa, ja que darrerament totes les arts escèniques estan centralitzades. TAE, Terrassa Arts Escèniques. Depenen de la regidoria de Cultura directament i els tècnics hi treballen.

Uns espectacles que van ser molt reeixits: Els de la *troupe* de pallasos Pep, Saltimbanqui i Bocoï, a vegades també Tinet; El Príncep de Dinamarca del Talleret de Salt (una versió de Hamlet des d'uns nois i noies); A l'ombra del Canigó, de Marduix (partint del gran poema èpic homònim de mossèn Cinto Verdaguer). En cito solament tres i em quedo molt curt.

Per aquesta tardor estem preparant una taula rodona en aquests cinquanta anys del naixement de la iniciativa de Rialles. Si bé és un esdeveniment passat, es pensa fer una reflexió sobre el que es programa avui a la nostra ciutat sota el nom de teatre familiar o també sota la denominació anglesa KIDS. Queda bé, li dona un toc de modernitat, però...

> A Sabadell, els dies 16, 17 i 18 de setembre

L'emergència climàtica serà protagonista a la segona edició del festival La Regadora, que aposta per un model més sostenible per al planeta

Aquest mes de setembre, per segon any, tindrà lloc La Regadora – Ciutat de les Alternatives, un projecte impulsat per més de 30 entitats i organitzacions de la ciutat de Sabadell, que porta per lema “Canviem el sistema, no el clima”.

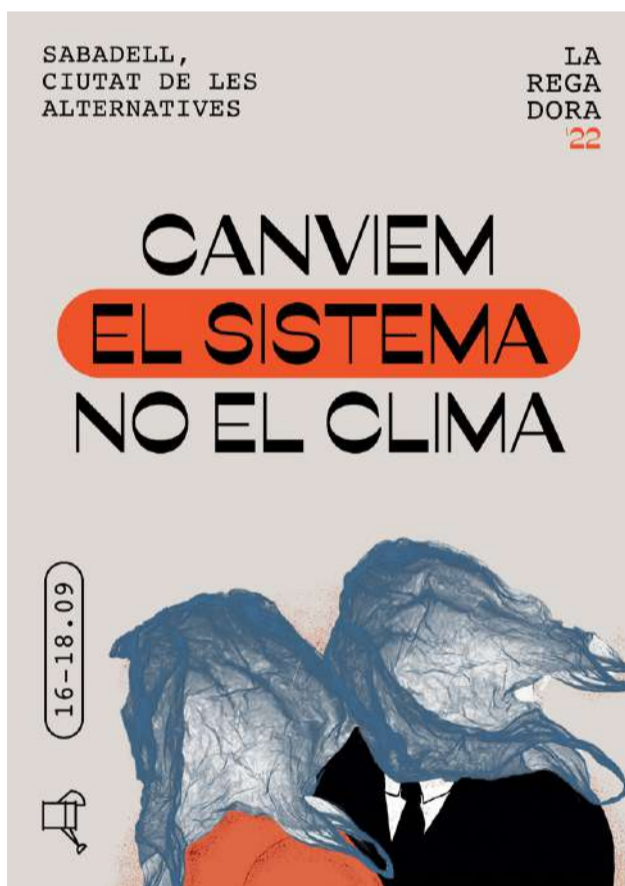
L'objectiu d'aquesta segona edició, que se celebrarà els dies 16, 17 i 18 de setembre al barri de la Creu Alta, és visibilitzar projectes de la ciutat que treballen, produeixen i distribueixen des dels principis de la sostenibilitat ecològica, democràtica i amb perspectiva de gènere. La Regadora és una crida a la ciutadania per passar a l'acció i seguir implementant un projecte de ciu-

tat popular que tingui en compte les necessitats ecològiques i socials.

L'any passat, el festival va tenir una assistència de més de 500 persones. Aquest any, el festival compta amb xerrades, ponències, concerts i tallers infantils. Hibaí Arbide (periodista internacional), Glòria Carrasco (ambientòloga i especialitzada en epidemiologia i salut pública), Alex Pujol (membre del grup de música català Txarango) o Serigne Mbayé (activista social i polític senegalès diputat de Unidas Podemos de Madrid) són alguns dels noms que estaran presents a la Regadora, juntament amb grups de música reconeguts a nivell estatal.

■ Edició del festival La Regadora celebrat l'any passat

Campanya de micromecenatge

La intenció segueix sent, informen des de l'organització, la d'activar canvis a favor d'un model de ciutat que respongui a les necessitats del planeta i de les persones. A més, es vol donar visibilitat a totes les opcions de consum, distribució, mobilitat, producció que ja existeixen a la ciutat.

Actualment hi ha en marxa una campanya de Goteo per poder finançar el projecte de la Regadora. El mínim per poder finançar el projecte és de 6.500 euros, i l'organització voldria comptar amb la complicitat d'entitats, veïnats i persones conscienciades de l'emergència climàtica de la ciutat de Sabadell i altres zones del Vallès Occidental.

El colapse imminent

És patent la falta de mesures en molts aspectes clau que poden enfortir un canvi d'escala del que és local a allò global, manifesten des de La Regadora, tot afegint que no saposta per aconseguir que el consum local i sostenible s'articuli com la cadena alimentària majoritària per a la població, el que es contraposa amb la manca de fre d'un procés d'industrialització agroalimentària creixent.

A més, les propostes polítiques locals i estatals segueixen repetint errors que impediran limitar l'augment de la temperatura global, projectes com el del IV Cinturó que aquest any ha complert 30 anys de reivindicació a la ciutat de Sabadell segueix sent impulsat pel Govern Estatal. Les fortes

pressions exercides pel consum de béns i serveis com l'electricitat, satura i ofega una societat cada cop més escanyada pel sistema. Fan que els recursos es trobin en mans d'oligopolis, d'empreses que concentren gran part de la producció elèctrica.

La Regadora pretén “rectificar i actuar davant l'emergència climàtica, apostar per una transició ecosocial davant aquesta situació”. Així doncs, l'objectiu és “construir sinergies entre persones, projectes i entitats cap a un nou model de ciutat”.

El grup motor que formen La Regadora són el Teler Cooperatiu de Sabadell, L'Eixida SCCL, La Productora SCCL, El Rodal SCCL i La Sàrria SCCL, a més de la complicitat de més de 30 entitats col·laboradores.

El 17 de setembre se celebra la III Fira d'ESS migrant i diversa

Impulsada pel cercle Cercle de Migracions i ESS Antiracista de Coòpolis

Davant del context de crisis múltiples, i postpandèmia, la Fira posa sobre la taula que les nostres vides són arrossegades a una precarietat més gran i que el capitalisme demostra cada cop més la seva incapacitat per resoldre els problemes que produeix. Una conjuntura històrica en què les lògiques organitzadores del sistema econòmic es mostren amb tota cruïda i fins i tot es justifiquen sota el paraigua de les identitats i el pragmatisme polític: les persones migrades i racialitzades ho viuen quotidianament, moltes vegades sotmeses a l'acció criminal de la llei d'estrangeria per no complir el cànon hegemònic.

És per això que l'economia social i solidària ha de comprometre's a transformar aquesta realitat, obrir espais i crear condicions perquè, a més de solidària, sigui veritablement popular. Això implica assumir un paper actiu en la creació de circuits de valor que irrompen a les cadenes d'acumulació capitalistes i a l'atemptat contra la vida. Aquesta economia transformadora no pot ser aliena a la realitat de milers de persones que han migrat i es troben sotmeses a relacions econòmiques ja no precàries, sinó de semiesclavitud, abús i deshumanització.

enguany, la Fira estarà especialment compromesa amb donar suport a la Campanya #ILPregu-

larizació: 500 mil signatures per a 500 mil persones en situació administrativa irregular, ja que som conscients que totes elles, inclosa la infància en condicions d'irregularitat, són imprescindibles perquè l'Europa del capital pervisqui. És necessari, en aquest sentit, evidenciar com Espanya està sent aixecat i cuidat en la seva gran majoria per dones treballadores de la llar migrades i racialitzades, leix d'esclavització de les quals se sustenta principalment en una llei d'estrangeria colonialista, racista i profundament patriarcal. Per això la fira també serà un espai per escoltar les seves veus, reivindicacions i conèixer les seves experiències organitzati-

ves al voltant de l'economia solidària popular. També celebrarem amb elles el seu èxit, i és que gràcies a la seva lluita incansable han aconseguit la ratificació del conveni 189 de l'organització internacional del treball (OIT) després de 10 anys de llarga espera. Aquesta victòria que atorga drets i garanties laborals mínimes per al col·lectiu és sens dubte una victòria feminista, antiracista, liderada per dones migrades, així que aquesta fira serà també per a elles.

> Alternatives econòmiques, La Marea i Catalunya Plural creen un nou mitjà cooperatiu

La fàbrica digital, informar i repensar el món del treball

La fàbrica digital neix el 25 de maig de 2022: un espai on informar-se, compartir, reflexionar, consultar i participar en els grans debats entorn del treball

El treball ha canviat, ens agradi o no. Des de la II Guerra Mundial, el contracte social vigent al nostre entorn l'ha situat com a eix central de la vida: la feina era un bon salari, però sobretot també una garantia de seguretat a partir de la qual organitzar una vida i fins i tot donar-li sentit.

Cal repensar el paper del treball en el marc d'un nou contracte social. No per viatjar al món d'ahir. Seria quimèric, i fins i tot contraproductiu amb les realitats d'avui: l'emergència climàtica, la centralitat de les cures, les noves tecnologies o els canvis d'interessos vitals, sobretot de la gent jove.

Toca parlar de treball i de contracte social. Des del començament i sense dogmes.

D'això va aquest nou projecte periodístic d'intercooperació entre tres mitjans de l'economia social: Alternatives econòmiques, La Marea i Catalunya Plural.

La fàbrica digital neix el 25 de maig de 2022 i genera un espai on informar-se, compartir, reflexionar, consultar i participar en

els grans debats entorn del treball. El d'avui i el de demà.

Vol ser útil amb informació pràctica i d'interès, tot oferint, a més, coneixement en obert.

Valors

Els tres mitjans que impulsem el projecte (dues cooperatives i una fundació) estem compromesos amb la filosofia essencial de l'economia social i solidària, que aposta per la intercooperació i que té com a eixos bàsics d'acció l'ecologia, el feminisme, la cultura, la democràcia participativa i la cohesió social.

La fàbrica digital és un mitjà independent dels grans poders, treballa amb vocació de servei públic i practica la transparència. Per això es compromet a publicar els seus comptes anuals.

Finançament

Ens financem amb els recursos aportats per Alternatives econòmiques, La Marea i Catalunya Plural, i un ajut de 60.000 euros per part del Govern de la Generalitat, en haver estat seleccionat com a Projecte Singular de l'economia social i solidària el 2022.

La fàbrica també es vol sostenir amb petites (o grans!) donacions conjuntes al projecte, així com

Catalunya Plural
DIARI DE DRETS I PENSAMENT CRÍTIC

Alternatives econòmiques

lamarea.com

amb les subscripcions als mitjans que en formen part.

El projecte accepta publicitat d'empreses i entitats que comparteixin els principis de l'economia social i solidària, el feminisme i la defensa del medi ambient.

Afiliat a La fàbrica digital!

Alternatives econòmiques és

una publicació d'àmbit estatal, impresa i digital, que t'explica els fets econòmics de manera assequible, amb rigor i des de la independència dels lligams polítics i econòmics.

Catalunya Plural és un mitjà d'àmbit català que aposta, des d'un punt de vista crític, per editar informació vinculada a la

defensa dels drets fonamentals, socials i polítics de la ciutadania del país.

La Marea és un mitjà digital i una revista bimestral impresa que aposten pel periodisme d'investigació, l'anàlisi i la cultura. També edita Climàtica, la revista especialitzada en la crisi del clima.

Repensar el paper del treball, sense dogmes

Pere Rusiñol

Espanya acaba de superar els 20 milions d'ocupats (més de 3,5 a Catalunya) i sempre és una bona notícia que la gent tingui feina.

¿O ara ja no necessàriament? ¿És realment una bona notícia per tota la gent que té "feines de merda", en expressió del sociòleg David Graeber, que no li aporten res? ¿O per tants que han de combinar dues feines, sovint "de merda" (jo fins i tot tres!), i ni així poden pagar les factures ni accedir a un habitatge? ¿I per tantíssima gent atrapada en una roda de hamster, medicada i perdent-se la vida en dinàmiques destrès tan perjudicials per a la salut?

Sempre és millor tenir feina que no tenir-ne, segur. Però tenir feina ha deixat de ser una bona notícia per se.

El contracte social establert a molts països occidentals després de la II Guerra Mundial va articular uns models d'Estat del benestar que situaven el treball com a eix central. La feina era un bon salari, però sobretot també una garantia de seguretat a partir de la qual organitzar una vida i fins i tot donar-li sentit. I també la porta que permetia l'accés a drets: cotitzacions per a la jubilació, possibilitat de tenir habitatge —a partir d'un contracte fix— i als serveis públics de qualitat —salut, ensenyament, etc.—, finançats gràcies als impostos que generaven les feines.

El nou eix és la tecnologia en detriment del treball, desplaçant a un paper secundari: en competició constant a la baixa, perifèric, sense drets i a disposició 24 hores al dia, set dies a la setmana

Aquest pacte va començar a esquinçar-se a finals dels anys 70, amb la irrupció de Ronald Reagan i Margaret Thatcher, que van impulsar un paradigma alternatiu, neoliberal, que ja no col·locava el treball al centre. Els efectes s'han anat fent visibles, per molt que la darrera reforma laboral del Govern central miri de corregir-los: el treball assalariat ja no sol aportar seguretat, ni necessàriament permet deixar enrere la precarietat, ni tan sols la pobresa. A més, la competició global erosiona el model a l'assenyalar les cotitzacions i els impostos com a problemes per a la competitivitat i mina els ingressos públics amb moltes fórmules d'"optimització fiscal".

El símbol del nou paradigma és Uber i per això es parla de la "uberització de l'economia": el nou eix és la tecnologia, que és la que atrau les inversions, en detriment del treball, desplaçant a un paper secundari: en competició constant a la baixa, perifèric, sense drets i a disposició 24 hores al dia, set dies a la setmana.

La gran dimissió

El treball ha canviat, ens agradi o no. I cal repensar el seu paper dins d'aquest marc més general de com refer el contracte social, una necessitat que els sectors més realistes del capitalisme global —des del Financial Times fins a Davos— també consideren ineludible, per la pròpia supervivència del sistema, que cada vegada deixa més gent exclosa. Ho està posant de manifest el fenomen de la Gran Dimissió, amb epicentre als Estats Units, amb centenars de milers de treballadors fugint de la feina.

Aquest debat sobre el treball i el seu paper no pot suposar un viatge al món d'ahir. No només seria quimèric, sinó també con-

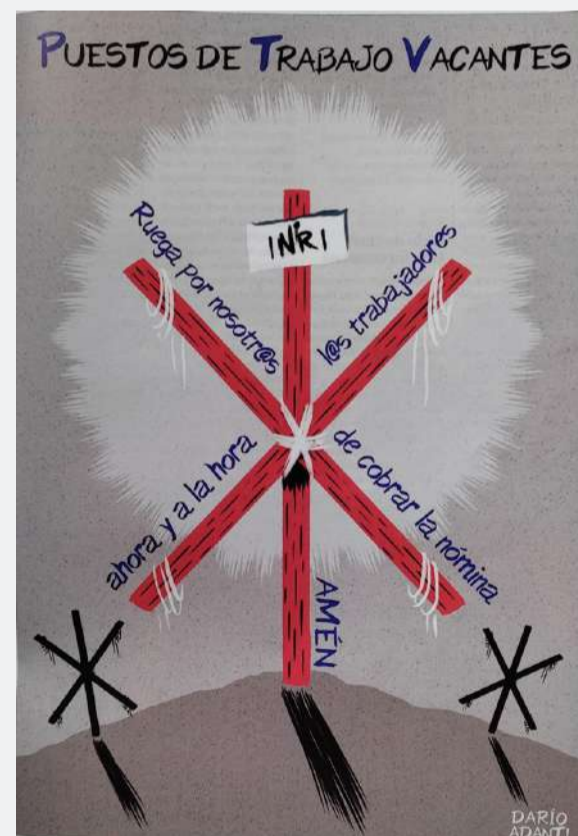
traproduent per la desconexió amb el món d'avui, condicionat per l'emergència climàtica —i, per tant, incompatible amb la lògica productivista i consumista del vell paradigma—, les noves tecnologies, la centralitat de les cures, que pel vell model ni existien perquè les assumien les dones sense retribució, o els canvis d'interessos vitals, sobretot de la gent jove.

Toca parlar del treball i del contracte social, doncs. Però des del començament i sense dogmes: primer, pensar com volem viure, com a societat i com a individus i, en funció d'això, debatre fins a quin punt el treball ha de ser (o no) l'eix central que articuli aquest nou pacte o si s'hauria de combinar amb eines com la renda bàsica. Només quan tinguem això clar podrem passar a debatre com s'ha de finançar el model resultant.

Toca parlar del treball i del contracte social, de com volem viure, com a societat i com a individus

Mai hi ha hagut tanta riquesa al món. En canvi, el sociòleg James Suzman explica que ara treballem més hores que al 95% de la història anterior de la humanitat i ni així s'arriba a final de mes. ¿Segur que és això el que volem?

Toca parlar d'aquesta i d'altres coses en relació al treball.

I d'això va precisament aquest nou projecte periodístic d'intercooperació entre Alternatives Econòmiques, La Marea i Catalunya Plural.

La fàbrica digital és un lloc on informar-se, compartir, reflexionar, consultar i participar en els grans debats entorn del treball. El d'avui i el de demà.

Pere Rusiñol és director d'Alternatives Econòmiques

> Notícies i propostes del Centre Excursionista de Terrassa Espai CET

Temps de bolets

S'acosta el temps dels bolets i, tot i que tot sembla indicar que enguany serà un mal any, perquè no ha plogut prou a l'estiu, als catalans per aquestes dates se'ns gira el cervell i correm com a bojos als boscos a cercar aquest regal de la natura. Ni el preu de la benzina, ni les cues a les carreteres, ni les empenyades

amb els propietaris dels terrenys ens aturen. A la tardor, els catalans, religiosament, ho deixem tot pels bolets!

Però estaria bé que hi penséssim una mica, en el que comporta aquesta dèria tan nostra. Només cal anar a fer un tomb pels boscos en plena temporada per adonar-se'n. Vehícles mal aparcats als vorals de les carreteres, el bosc remenat,

deixalles i paper de vàter arreu. En alguns indrets de Catalunya el panorama és desolador. I, a més, els habitants de la zona es queixen perquè els filats per al bestiar queden oberts o, senzillament, hi ha gent que es queda tot allò que troba al bosc, sense pensar que potser allò és d'algú i hi és per alguna cosa.

A més, els bolets, que són els aparells reproductors dels fongs, tenen un paper vital per al manteniment dels boscos i endur-se'ls de manera indiscriminada acaba empobrint-los i, a la llarga, degradant-los. A la natura, tot hi té una funció i res hi és sobrer. Per tant, cal ser conscient d'allò que fem quan ens n'eduem alguna cosa.

La proposta

Avui no us recomanem cap ruta concreta. Ni cap indret especial. La proposta d'avui és un canvi d'hàbits. Anar a la natura, amb qualsevol excusa, és sempre positiu. Sempre s'estima més allò que es coneix i sempre es vol conservar allò que s'estima. Però quan anem al bosc, fem-ho amb cura. I si hi anem a cercar bolets, encara més.

Cal collir només els bolets que es coneixen. Els que no coneguem, deixem-los. No cal arrencar-los perquè, con dèiem, al bosc hi fan una funció: descompondre la matèria orgànica perquè sigui utilitzable per a les plantes. Tampoc cal collir més boltes dels que consumirem. Fa goig arribar a casa amb el cistell ben ple, però tampoc cal omplir-lo sempre fins dalt.

I, finalment, si el que volem és collir tot allò que trobem, canviem el cistell per una càmera fotogràfica. La càmera ens permetrà endur-nos tots els bolets. Els bons i els dolents. I, a més, no ens faran mai cap mal. Però sobretot, no privarem al bosc d'aquests éssers vius que formen part del seu complex sistema ecològic. Un sistema format pel sòl, els microorganismes, les plantes, els fongs i els animals. I que ha arribat a l'equilibri actual a còpia de milions d'anys. Estaria bé que no siguem nosaltres qui trenquem aquest equilibri.

Les activitats de setembre

INFANTIL, JUVENIL I FAMÍLIES

KamesKids

Inscripcions curs 2022-2023 obertes

ALTA MUNTANYA

FEMAlpí

17-18 setembre: Pico Anayet i Vértice Anayet

SENDERISME

Passejades pel Parc

14 de setembre: La cova Simanya i els Òbits

Travessades familiars

15 de setembre: Audiovisual sortides curs 2022-2023

18 de setembre: Estanys del Carlit i dels Esquistes

Senders

18 de setembre: Camí dels Nyerros 12a etapa

MARXA NÒRDICA

Les sortides dels divendres

16 de setembre: Inici temporada 2022-2023 a l'Obac

30 de setembre i 1r d'octubre: Curs d'iniciació a la Marxa nòrdica

CIÈNCIES NATURALS

Botànica

18 de setembre: Les refardes

EXPOSICIONS

del 5 al 30 de setembre: Fotografies de flors d'Àngel Arcega

**EXTRAESCOLAR
NATURA
& ESPORT**
2022-23

Centre Excursionista de Terrassa

DE 6 A 12 ANYS

**ESCALADA AL ROCÒDROM · ORIENTACIÓ
TALLERS NATURA · JOCS ESPORTIUS
ACTIVITATS MEDI AMBIENT · FLORA I FAUNA**

DIES I HORARIS	PREUS MENSUALS
DILLUNS I DIMECRES 17H - 18.30H	1 DIA/SETMANA 23€
DIARTES I DIJOUS 17H - 18.30H	2 DIES/SETMANA 35€
1 DIA DIA A ESCOLLIR ENTRE: DILLUNS-DIARTES-DIMECRES-DIJOUS	

ATENCIÓ: ESCALADA, TALLERS, ORIENTACIÓ

Trobareu tota la informació del Centre Excursionista de Terrassa i les nostres activitats a:

ce-terrassa.cat

MUNTANYA INCLUSIVA

15 de setembre: Forarades i Mas de la Serra Llarga

24 de setembre: Llacs de la Pepa i la Lola

29 de setembre: Sant Jeroni

BIBLIOTECA I ARXIU

22 de setembre: Presentació número 7 revista ARXIV

ACTES CET

20 de setembre: Acte de reconeixement a la fidelitat dels socis

2 d'octubre: DIADA DE GERMANOR del CET

ESCOLA DE MUNTANYA

Centre Excursionista de Terrassa

CURSOS · SORTIDES GUIADES · TALLERS · CONFERÈNCIES

PROGRAMA 2022-23

ESCALADA PER NIVELLS
ALPINITAT PER NIVELLS
ESQUI DE MUNTANYA
METEOROLOGIA
PRIMERS AUXILIS
CONFERÈNCIES

CANALS DE NEU
ESPELEOLOGIA
ESCALADA EN GEL
ORIENTACIÓ I GPS
ALLAUS I RESCATS
PROGRESSIÓ EN CRESTES
PREVENCIÓ DE LESIONS

BARRANQUISME
ESCALADA LLARGA
PSICOLOGIA ESPORTIVA
FISIOTERÀPIA ESPORTIVA
TASTETS D'ESPECIALTATS

VIU LA NATURA, AMB SEGURETAT.

→ LLIBRES

«Esclafar el capitalisme mentre treballem a casa en el temps lliure», propostes i visions dels moviments socials del segle XXI

Lluís Costa

Podem esclafar el capitalisme mentre treballem a casa en el nostre temps lliure? L'ordinador i les xarxes són la falç i martell o la bandera roig-negre dels nostres dies? J.K. Gibson-Graham i Geoffrey Pleyers s'aventuren en l'anàlisi del capitalisme i els moviments socials actuals, així com en les propostes per canviar el món, en dos llibres publicats per Icaria Editorial: *Hacia una economía postcapitalista o cómo retomar el control de lo cotidiano* i *Movimientos sociales en el siglo XXI. Perspectivas y herramientas analíticas*, respectivament.

«Què podem fer?», ens demana l'Antònia Casellas, (editora i selecció de textos i entrevista del primer llibre), en la presentació. Una demanda que, tal vegada, apareix lluny d'aquell imperatiu Què fer? d'en Lenin amb propostes concretes sobre l'organització i l'estratègia revolucionària a Rússia, principis del segle XX.

«Més del mateix o la nova normalitat», afirma, no són bones receptes per trobar solucions als problemes greus i urgents que enfrontem. Les autores darrere el nom J.K. Gibson-Graham (Katherine Gibson i Julie Graham), geògrafes econòmiques feministes, aporten «guies per trobar solucions des de la creativitat i l'esperança».

Transitant des de l'estructuralisme marxista i l'economia

FITXA

Hacia una economía postcapitalista o cómo retomar el control de lo cotidiano

J.K. Gibson-Graham

Antònia Casellas (ed.)
Icaria editorial, març 2022
313 pàgines

política al postestructuralisme, i incorporant teoria queer, pensament postcolonial i epistemologies del sud (Arturo Escobar i Souza Santos), J.K. Gibson-Graham viuen un punt d'inflexió en la seva visió del capitalisme i les alternatives al mateix, en els anys 90. En un congrés amb el títol «Repensem el marxisme», al costat de Nancy Fraser, Immanuel Wallerstein i Ernest Mandel, les autores presentaren l'article Esperant la Revolució, o com esclafar el capitalisme mentre treballes a casa en el teu temps lliure.

Proposen desenvolupar un nou vocabulari econòmic que permeti la interpretació de la realitat sense fer-nos presoners de la mateixa i sí transformar-la. Fugir de la síndrome de l'esclau, en aquest cas aquella anàlisi del capitalisme, tan gegant i poderós, que paralitza o empeny a solucions binàries: o tot o res. No tot és capitalisme ni allò que no ho és es redueix a

quelcom residual, vell o marginal. Els nous conceptes permeten comprendre la «diversitat econòmica, efectiva i extraordinària». És una mirada feminista i «no essencialista» que s'orienta a cultivar-nos i cultivar a altres com a subjectes de desenvolupament no capitalista.

Així doncs, una política «post-capitalista» assentada en l'acció col·lectiva per a experimentar economies «alternatives i diverses», economies comunitàries.

Els textos de Gibson-Graham remetent, entre nosaltres, al discurs i propostes que, elaborades en les darreres dècades, ens arriben de diferents subjectes de l'anomenada economia soci-

al i solidària, com ara la Xarxa d'Economia Solidària i la galàxia del cooperativisme (revista Nexa i altres).

«La pandèmia ha fet quelcom que intentàvem assolir durant anys d'activisme d'economia alternativa. Ha llevat el vel que cobria les pràctiques comunitàries, tot mostrant quant freqüents, fàcils, sostenibles i alegres poden ser»

Afirmen les autores que tota una «teoria forta» ha generat «impotència en plantejar el des-

plegament de lògiques i estructures que limiten la política». Mentre que, al mateix temps, la «teoria dèbil» podria fer que «el poder deixi de ser glamurós», i podria «fomentar l'amor al món, com suggereix Hannah Arendt, en lloc d'un coneixement magistral o allunyament moralista».

I això ja seria realitat. Molt concretament, diu Gibson en una carta de record i homenatge dirigida a Julie Granham (fina da 10 anys abans): «la pandèmia ha fet quelcom que intentàvem assolir durant anys d'activisme d'economia alternativa. Ha llevat el vel que cobria les pràctiques d'economia comunitària, tot mostrant quant freqüents, fàcils, sostenibles i alegres poden ser».

En l'article que tanca el llibre, Casellas resum i afirma que el «voluntarisme optimista» de Gibson-Graham és una proposta sòlida d'estudi i acció que «focalitza les energies i imagina les alternatives de mons possibles», en una perspectiva que considera que no es tracta de «conèixer el món per canviar-lo», sinó que «comprendre el món és canviar-lo». Un comprendre que identifica les «classes socials com a processos i no com a identitats fixes ni estructures essencialistes»; així com, també, una «economia comunitària posthumanista», perquè el món en què vivim «no és només dels humans».

Alteractivisme, protagonistes en un món nou

Ll. C.

Tot trencant paradigmes, l'estudi de Geoffrey Pleyers (publicat el 2019) capta la gran diversitat dels processos i lluites de les darreres dècades, fugint de l'eurocentrisme, mirant des de les dites «epistemologies del sud», però amb una «perspectiva global», i identifica el que ha encunyat com a «alteractivisme».

En aquest llibre, prologat per Boaventura de Souza Santos, l'autor afirma que l'aixecament zapatista del 1994 marca el «nou segle pels moviments socials», amb clars objectius «altermundialistes» i «antineliberalistes», sorgits del sud i amb nous protagonistes globals: pobles indígenes, moviments camperols i intel·lectuals compromesos.

També al sud, l'any 2001, naixia el Fòrum Social Mundial (FSM), un moviment global que animà la creació de xarxes de múltiples actors en diferents àmbits d'intervenció econòmica, política i social que han tingut una important rellevància i conseqüències fins als nostres dies. Tanmateix, considera Pleyers que la «dècada dels moviments socials» és la del 2010, amb tot de mobilitzacions que «reprengueren les lluites de l'altermundialisme i una part de les serves formes d'acció», afirma

sense citar, però, l'FSM.

Moviments que es posen en marxa per canviar el món a partir de «les seves experiències de vida, la seva hiperconnectivitat, amb els seus somnis i les seves demandes d'una vida més digna i d'un món menys desigual i més democràtic». Tot plegat, un fenomen que té poc a veure amb la militància de les dècades de la segona meitat del segle XX, la dita dels «grans relats» o utopies revolucionàries. És interessant el fet que l'estudi de Pleyers considera també, com a part dels nous moviments, actors de caràcter conservador i alguns «promoguts pel capitalisme financer global».

«Moviments fruit del nostre temps i reflex de les societats, més fracturades, individualitzades i fragmentades»

Propostes i activitat que, en tot cas, remetent clarament al pensament i proposta d'economia postcapitalista del Gibson-Graham: «canviar la societat transformant-la en el dia a dia», canviant la vida quotidiana (la manera de fer política, de treballar, de produir, de consumir), amb un «compromís personalitzat i solidari, global i local». Pleyers fa referència, específicament, al títol i consigna de John Holloway, *Cambiar el mundo sin tomar el poder*, molt influent en el conjunt de moviments analitzats.

L'investigador i professor de la Universitat de Lovaina detalla en l'estudi les característiques principals d'aquests actors i les lluites, molt clarament significades per la diversitat, i desenvolupades des de l'any 2011, que ell marca com a fita. Característiques que, certament, mostren una cesura clara amb els temps anteriors, tot i que amb evidents continuïtats; per més que, en moltes ocasions, s'han intentat disfressar sota la forma suposadament inèdita de la reinvençió de la sopa d'all o la roda.

Fets que no desmereixen en cap moment la importància dels efectes produïts, alguns amb resultats molt evidents i concrets, com la transformació a la política de bona part de l'impuls de l'ocupació de les pla-

FITXA

Movimientos sociales en el siglo XXI. Perspectivas y herramientas analíticas

Geoffrey Pleyers

Boaventura de Souza Santos
(Prefaci)

Icaria editorial
Barcelona, 2019
174 pàgines

ticipació popular i democràtica inèdita a la regió i el món.

Tampoc és menys clar, d'altra banda, que les transformacions desitjades, en la majoria dels casos «no han transformat les societats i les relacions amb la política institucional ni en la magnitud, ni en la direcció que molts esperaven en el 2011», any del nostrat 15M.

De totes maneres, més enllà de la valoració concreta de resultats, cal veure el moviment, tal com planteja el professor i investigador brasiler Breno Bringel, en el postfaci del llibre, com a «fruit del nostre temps i reflex de les societats, més fracturades, individualitzades i fragmentades». La pel·lícula, de ben cert, no s'ha acabat encara.

→ LLIBRES

Lampun, de Ruy d'Aleixo

Jordi Sellarès

En aquesta casa feia molt temps que esperàvem una nova dosi de Ruy d'Aleixo (1982), un escriptor i traductor que ens va enamorar amb el seu recull de contes *Els noms dels seus déus* (Males Herbes, 2015), el recull *Un altre sense dorsal* (Edicions Igitur, 2012) i amb d'altres aparicions en reculls de Males Herbes o de la revista *Les Males Herbes* (sent-ne ell mateix un dels impulsors). Però a l'hora d'encarar aquesta *nouvelle* partim amb la incertesa o el dubte de veure com es desenvolupa en la narració llarga algú de qui només hem llegit narracions breus.

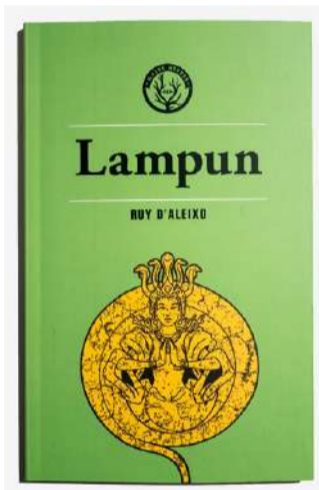
D'Aleixo, estudiós de llengües, cultures i religions indostàniques (ara mateix és professor de sànscrit i pali a Birmània, poca broma) ens proposa a *Lampun* un viatge a terres probablement de l'Àsia meridional en un temps històric o gairebé mític indeterminat. En aquestes terres, encavalcades entre frondoses selves i les muntanyes de l'Himàlaia hi trobem a dos cosins camperols que, per paliar una època de carestia, es converteixen en aprenents de botxí en les terres d'un país que acaba de sortir d'una guerra amb els regnes veïns. Seriosos i dedicats en la seva tasca, el seu present es capgira el dia que reben l'ordre d'executar a un naga anomenat Lampun. Els naga són unes criatures mig humanes amb certes propietats i capacitats extraordinàries, com la de proporcionar fortuna a aquells qui els acull i tocar una mena de xilòfons de pedra amb atributs també màgics. La misteriosa criatura i els seus atributs portaran als dos cosins a investigar el seu passat, el passat de la seva estirp i la connexió amb les guerres civils i les èpoques de carestia que assolaven el regne.

Dit això, *Lampun* no és un text fàcil de llegir. El llenguatge és evocador, però senzill, mancat de floritures gratuïtes i superflues. Es podria dir, gairebé, que sembla escrit en aquell to calmat, contingut, dels savis orientals. Així mateix, i aquí és on rau la dificultat del text, beu d'uns referents culturals que no són els nostres, no només pel contingut del text, el *què*, sinó més aviat per la forma, el *com*. Perquè la manera d'estructurar la història (si és que es pot afirmar que n'hi ha només una) no és la que ens esperem: lineal, lògica i racional. Més aviat al contrari, Ruy d'Aleixo deixa volar la/les història/es, sense cenyir-se en estructures d'inici-nus-desenllaç convencionals en la literatura occidental (desconec si el cànon clàssic en literatures d'Àsia meridional o oriental és gaire diferent al nostre en quant a estructura); sembla que en molts moments vulgui alterar aquest ordre i que, de forma deliberada, deixi línies argumentals a mitges, es centri en detalls de la història que es deixarien generalment en segon pla, o sobretot, i això és el que pot resultar més frustrant per a molts lectors, com a un servidor, que ens deixi sense respostes a moltes preguntes que ens estàvem fent mentre el llegim i que ens deixi amb ganes de

saber més. De saber més o de trobar o entendre-hi reflexions morals com les que trobem a les faules clàssiques occidentals (pensem en Isop) però que no tenen per què trobar-se a les faules clàssiques orientals.

Podem afirmar, doncs, que *Lampun* deixa un cert regust agredolç. El sentiment d'històries inconcluses de que parlem més amunt juntament amb el difícil encaix amb els textos que estem acostumats a llegir (a nivell estructural) i la brevetat d'un text que es frueix a cada paràgraf i a cada línia ens deixa amb una certa buidor, amb el desig de voler més. Perquè pocs autors catalans actuals tenen una prosa tan suggerent i evocadora, gairebé màgica, com la de Ruy d'Aleixo (puc pensar en Irene Solà, tot i que no són ben bé semblants, ni molt menys). És per això que ens deixa un regust agredolç: ens encanta el que estem llegint encara que bastants detalls de la història se'ns escapin i, tot d'un plegat, el text s'acaba, se'ns fa curt. Quan parlem de texts de Ruy d'Aleixo la cosa és clara: en volem més.

Per acabar, tan sols recomano als futurs lectors de *Lampun* que es capbussin al llibre sense idees preconcebudes i que es limitin a gaudir de cada paràgraf de la prosa del mestre d'Aleixo. Jo, mentrestant començaré ja a esperar en candeletes el següent que ens hagi d'oferir.

FITXA

Lampun

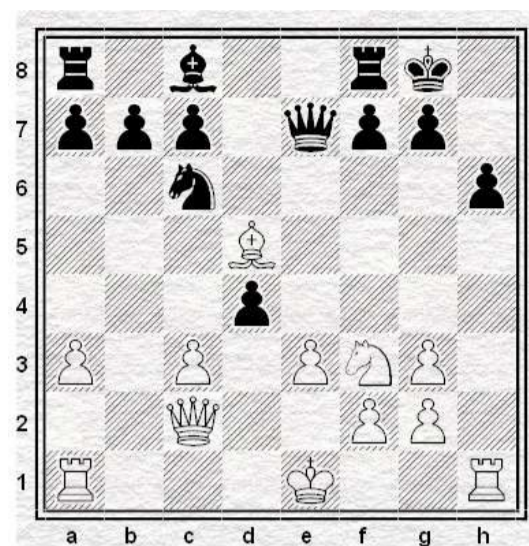
Ruy d'Aleixo

Males Herbes, Barcelona, 2021

123 pàgines

→ PROBLEMA D'ESCACS

Victor Rivas

Juguen blanques i guanyen.

D'una partida entre Cezner i Svoboda, Txecoslovàquia, 1957, és aquesta posició on el blanc va aprofitar el torn de joc per atacar el rei negre. Com ho va aconseguir?

Nivell: mig

Solució: 1. Txh6+ Rg8 2. Dg6+ Rh8 3. Dxh6+ Rg8 4. Re2 d3+ 5. Rd2 g4 guanyant.

Victor Rivas

Tècnic de Nivell 1,
Mestre Català d'escacs
i Candidate Master
(CM)

Classes particulars
i grupals, més de 20
anys d'experiència.

Contacte: 679 654 719
vrg18081977@gmail.com

PROXIMITAT, AGROECOLOGIA I TRANSFORMACIÓ SOCIAL

l'egarenca

Ecobotiga Cooperativa

Ara quota de soci gratis durant 1 mes per a noves famílies

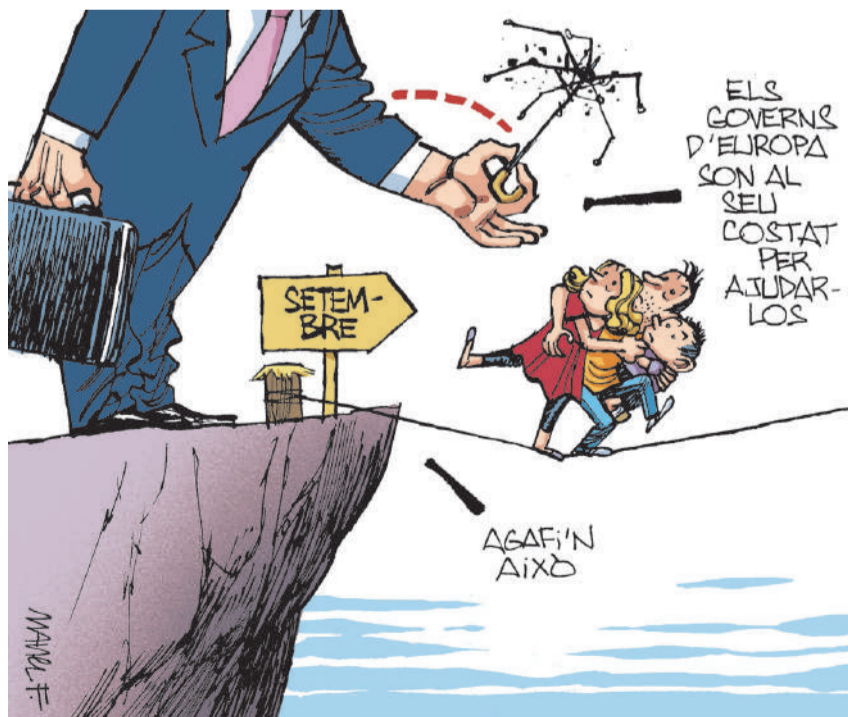
Fes-te-la teva!

egarenca.cat

Carrer del Nord, 105 - 08221 - Terrassa

Horari:
De Dimarts a Divendres:
de 10 a 13 h i de 17 a 20 h.
Dissabte: de 10 a 13:30h

→ VINYETES

M
MALARRASSA

Vols arribar on no arriben altres?

Anuncia't a
MALARRASSA

Contacta amb nosaltres:
www.malarrassa.cat
publicitat@malarrassa.cat

ESTRATÈGIA HORIZZÓ 2030

Agenda Urbana Terrassa

Una ciutat millor en un món millor

La futura Agenda Urbana no va només del medi ambient ni de la sostenibilitat. Va de persones, com tu, com totes i tots nosaltres. Va del nostre present i del nostre futur. De dissenyar estratègies que afavoreixin el desenvolupament i el progrés econòmic i social, al mateix temps que preservem el medi ambient i responem als reptes del canvi climàtic. L'Agenda Urbana és un projecte global i local al mateix temps, orientat a coordinar esforços i estratègies per assolir objectius compartits, per construir un futur millor per a tothom: l'horitzó 2030, per a la nostra ciutat i per al món en el qual vivim.

